Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký(67-74)tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ(scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 3624 — SIX PAGES — NGÀY THỨ NĂM 9 OCTOBRE 1930. — NGÀY 18 THÁNG TÁM, NĂM CANH-NGỌ — SÁU TRƯƠNG — NAM THỨ 25

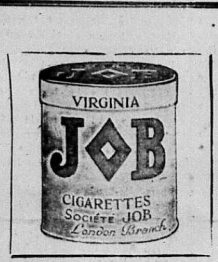

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

DEPOT LÉGAL INDOCHINE Nº /4266

GIÁ BÁO

ĐỒNG-PHÁP

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bán lẻ mỗi số	0$05

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 43 (gần trường-học Taberd) — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: TUCTINH-SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 293-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng bài thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tinh giá rẻ:
Thay mặt cho tôn bảo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURDET & Cie
9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

THẾ NÀO GỌI LÀ NGƯỜI QUÂN-TỬ

Thế-giái càng tiến-bộ, loài người càng mở mang, thì cái bổn-phận ở đời lại càng thêm rõ rệt. Người ta khi còn be chiu ơn cha mẹ, lúc ra đời chịu ơn xã-hội, vã chẳng loài người lại là một giống có cảm giác-biết suy nghĩ, thì cái tình anh em họ hàng, màu mủ ruột thịt, cùng là bằng-hữu tri-giáo, gồm hết thảy gọi là cương-thường nghĩa-lý, phải trở nên những niềm luật tối cao, những bổn-phận tối trọng, hết thảy ai ai đều phải lo trọn đủ niềm luật đó lại là nền tảng nguồn gốc cuộc hạnh phúc của loài người, phàm đã gọi là nhà luân-lý-học, đều lấy làm mục-đích cuộc sự xét.

Gia-dĩ, người đời còn được hầm thọ của tạo-hóa những tài trí rất cao sâu sắng suốt, vì đó mà trong đạo đứng trên mặt đất nầy. Tài trí đó chia ra làm ba : Một là lương-tâm là cái ánh sáng chói lói tưng bừng, khiến người đời biết phân điều hay điều dở ; hai là nhân-đạo là cái công-lý chất-phác, phát khởi tự trong trí ; ba là cái lòng can-đảm thiên nhiên, là cái nghị-lực hăng hái của linh-hồn. Đào-tạo được những năng-lực đó, là có hi-vọng hun-đúc được cái tài năng lịch-lãm mà lên tới cái bậc « quân-tử » ở đời.

Tài trí của loài người, dầu tự lúc bẩm sanh đã sẵn phần đặc sắc, dầu nhờ học-thuật, dầu nhờ lịch-duyệt, dầu đào-tạo dễ dàng, dầu khó khăn cực lực, mà chan chứa đủ đào, cái phần hậu quả cũng không một chút khác nhau. Vì đó mà lòng quân-tử dầu có đem lợi dụng trong những cuộc hành-động khác nhau, cái ý-nghĩa vẫn thâm trầm sâu sắc. Một người mà biết chuông học-thuật, chăm lo mài dũa tư-chất thông-minh để am-hiểu được cái bổn-phận ở đời, là đã bước được lên trên đường đạo-lý, một người mà dùng hết tài năng nghị-lực để trọn được nghĩa-vụ đối với nhân-loại, là đã biết chuộng cái hạnh-phúc của loài người, nuôi nắng lấy lòng nhơn-đạo, một người thấy trí tưởng nhất hèn, năng lực kém yếu mà tự lấy làm hổ thẹn vô cùng, đã có nghị-lực hăng hái để tên tới chốn hoàn-toàn. Bước lên trên đường đạo-lý, nuôi nắng lấy nhân-đạo và có nghị-lực hăng hái lên tới chốn hoàn-toàn, đó là mục-đích của quân-tử.

Cho nên người quân-tử biết chăm lo cho tinh-thần trong sạch, biết tránh cuộc hành-động có phạm đến hạnh-phúc của một người, không biết a-dua xu-nịnh, không chuộng danh vọng hám, hộ không vì phẩn đẹp vật-chất mà u-mê dại đột, biết chuộng những ý-tưởng chính, biết noi theo bậc hiền-triết danh-nhân, lại biết suy xét đến nguyên-nhân những sự cực khổ của đồng-bào mà lo bề bổ cứu : Tóm lại người quân-tử là người tránh khỏi cái nỗi hại hoại nhân tâm, mà giữ được hoàn-toàn đức tánh. Đó là người đã bước lên tới chốn tuyệt hảo ở đời.

Vã chẳng cuộc đời là trường khổ, ai người sung sướng hoàn-toàn, nguyên nhân cũng bởi một phần ở tranh-cạnh. Cái hạnh-phúc êm ái dịu dàng lại riêng cho người quân-tử. Một nhà triết-học Hi-lạp có nói : «Người quân-tử là người biết tự nhủ lấy mình ».

Thật thế, người quân-tử là người biết tự đủ lấy mình, không quá mong, chăm chút mà không bỏi rỏi, hi-vọng mà không thâm vọng, kiên-tâm trong việc mưu lâm, việc gì làm được thì làm cho tận mỹ, còn ngoài ra để mặc người đời hơn chen ăn nói : như thế thật là biết thương yêu người đồng loại, mà thế-giới vì đó cũng được sung sướng hơn, hơn là ai ai cũng giữ một lòng tham lam tranh cạnh.

Được giàu có được quyền hành, người quân-tử không bao giờ vì đó mà tự đặt mình lên trên mọi người khác, không vì đó mà khinh bỉ người cùng khốn thấp hèn.

Phải hoàn cảnh đớn đau, phải nông nỗi áp bức, người quân-tử không bao giờ vì đó mà quên hết phẩm giá làm người, tự ha mình xuống cái bực để tiện vì đó mà thừa phụng cúi lòn kẻ quyền cao chức trọng. Nghiệm lẽ đó, người quân-tử dầu đứng trong cái địa-vị cao trọng cũng không hà hiếp kẻ yếu hèn, dầu đứng trong cái địa-vị yếu hèn cũng không cầy cuộc bon chen ước ao mua lấy danh vọng, suốt đời một lòng ngay thẳng không ghen ghét với đời, không oán thán cùng trời, chỉ cốt sao tuân theo được luật lẽ của thiên-địa mà hết sức tự trị lấy mình.

Cái tấm linh hồn sáng láng như trăng như sao, trong sạch như băng như tuyết kia thật đáng ca tụng tán dương, thật đáng là tấm gương chói lói cho nhân loài soi chung.

Đến như làm người mà ra ngoài vòng nhân-đạo, một đời luẩn quẩn lanh quanh, trí nghĩ bất nhân tài ác, hành động cay nghiệt tham tàn, không biết gì là phải là trái, không hiểu gì là dở là hay, coi ô-danh nhục thể không phải cái thống-khổ nhứt thời, mà quên hết lợi quyền phẩm giá, một đời dan mặt cúi lòn, mềm chân lay lục cốt sao cho được chút hư danh để vinh vang cùng con vợ, những hạng đó tôi quyết vậy, trông thấy những phẩm đặc sắc tuyệt vời của người quân-tử, cũng phải chống tay nghĩ ngợi, vẫn lai tâm minh, mà đổi lát tự lấy làm hổ thẹn.

Cái nghĩa hoàn toàn tuyệt hảo, những điều chánh thật ở đời, người cái nỗi hàm hồ hỗn độn, đều là luật lệ nghiêm khắc của thiên-địa phú thác cho loài người. Đào tạo cho bổn thân, mở mang cho tinh-thần, dùng hết tài trí để thâm hiểu đến tánh chất, đó là một lẽ cao sâu của loài người phú thác cho loài người vậy. Hai đao luật đó là hai đao luật tối trọng và chánh đáng vô cùng, trên hết thảy các niềm luật khác chưa chan trong thế-giới nầy. Cho nên một lòng hăng hái vứt bỏ ra ngoài những sự sung sướng thấp hèn, mà kiên tâm tuân theo luật đó, là mục-đích của người quân-tử.

Mà đạt tới mục-đích đó, người quân-tử ra công nghiên-cứu để hấp thọ lấy điều hay, luận lẽ sâu xa, học tập chắc chắn, khôn nghiệm kỹ cang để tránh khỏi điều dở, chăm lo kinh cẩn, để khỏi hành động hàm hồ, khiến đến nỗi lầm đường lạc lối.

Kiên tâm nơi theo được bước đường sáng láng đó, thì dầu nay ngu đốt cũng một ngày được sáng suốt giỏi dang, dầu nay yếu hèn, cũng một ngày được hùng cường thanh vượng.

Các bực quân-tử không phải là tạo-hóa dành để một ai, nhưng trong thời đại nầy ai là người ước mong trở nên quân-tử.

THÂM-NGỌC-BÍCH.

SÁCH GIA TRUYỀN CẤP CỨU

Ngoại khoa thông dụng

đã xuất bản rồi

Độc-giả qui báo L. T. T. V. còn nhớ chớ! Mấy tháng trước, cách đây chẳng lâu, tôi có đăng vào báo nầy mấy trăm phương thuốc đã kinh nghiệm rất nên thần hiệu, thì trong lúc ấy, tôi tiếp không biết là bao nhiêu thơ gởi tặng và khuyến khích tôi soạn ra sách mà giúp đồng bào.

Vì lẽ đó, mà sách N. K. T. D. ngày nay xuất bản. Sách nầy do tôi suy tầm và kèn lựa kỹ cang. Có nhiều tay chuyên môn ý khoa trợ giúp, mấy ông ấy rồi đây sẽ tiếp đặng sách tôi gởi tặng chả sai. Sách nầy dạy đến một trăm rưỡi trương. Trọn bộ 2 cuốn. Mỗi cuốn bán lẻ 0$60. Vẻ cách sắp đặt nội dung quyển sách tôi xin nhượng lại cho các báo quốc-âm bình phẩm. Còn đây, tôi chỉ nói tắc cho độc-giả biết rằng quyển sách nầy chia ra làm mười lăm phần, xin kể ra đây :

I Bịnh ngoài da.
II Bịnh về xương thịt gân.
III. Bịnh về ruột gan phổi.
IV. Bịnh về tai mắt mũi.
V. Bịnh về răng miệng lưỡi.
VI Bịnh truyền nhiễm.
VII. Bịnh rủi ro.
VIII. Bịnh riêng đờn-ông.
IV. Bịnh riêng đờn-bà.
X. Bịnh riêng con nít.
XI Bịnh về nọc độc.
XII Bịnh của súc vật.
XIII. Bịnh của loài cây.
XIV. Các vị thuốc Nam.
XV. Những điều nên biết.

Cã thảy trên 400 phương thuốc kinh nghiệm.

Tôi sẽ gởi bán khắp nơi.

Vậy trong lục châu ai muốn có sẵn trong nhà một bộ sách rất hữu ích nầy thì cứ hỏi nơi mấy chỗ sau nầy là có :

1° M. Nguyễn-văn-Của, Directeur de l'Imprimerie de l'Union, 13 rue Lucien Mossard à Saigon.

2° M. Ng.-ký-Sất, Directeur du Journal Nam-Nữ Giới-Chung, 2 rue Phu-dinh à Cholon.

3° M. Lê-văn-Sở, Directeur de l'Imprimerie Sở-Văn, Bd Saintenoy à Cantho.

4° M. Đỗ-văn-Ý, Directeur de l'Imprimerie de l'Ouest, Bd. Galliéni à Cantho và các nơi tiệm sách khác.

Nguyễn văn Xứng
Giải-soạn ở (Cantho).

Việt-Nam Ngân-Hàng

Đến bữa 30 tây tháng chín năm 1930, tiền của bà-tánh gởi cho Công-ty nầy (Hội-quán Saigon và Chi-điếm Vinhlong) đặng số bạc là : **$ 927.178.47,** người gởi được **1718** vị.

Số Tương-Tế (Loterie de la Mutualité) đã nhứt định đến ngày 11 Novembre 1930 thì xổ, không dời đổi ngày nào. Vậy nên sớm mua kẻo hết.

TRUNG-HUẾ

THÔI BỒI TÂN CHÁNH-PHỦ BẮC-KINH

Trương-học-Lương ngả theo Nam.
Diêm-phùng-Uông nguy lắm !

Theo tin ngày trước, tôi nói nếu hẳn thật Trương-học-Lương Mãn-châu trở lòng, thừa hư phân Tưởng-giới-Thạch, ngả theo Tây-Bắc-quân Diêm Phùng-Uông mà trả phụ cừu, thì chẳng đề gì cho Tưởng thắng nổi binh Mãn-châu ; vì trong đây ai biết rằng không có tướng-sĩ Nhựt chăn-cán. Tưởng-giới-Thạch phải có chỗ lo nhiều.

Dè đâu, nay lại thấy có hai tin tối gấu là Trương-học-Lương giả kẻ theo Tây-Bắc-quân cho đề đem binh Mãn-châu chim Bắckinh và Thiênlân cho Chánhphủ Namkinh. Thế mà Diêm-tích-Sơn, Phùng-ngọc-Tường, Uông-tinh-Vệ không dè, quyết hẳn Trương-học-Lương Mãn-châu theo mình, lập phủ Bắckinh và phá binh Tưởng-giới-Thạch. nên truyền cho quân Tây-Bắc-ngày nào binh kéoxuống đến, phải lấy nghĩa anh em mà hâu tiếp. Ngờ đâu. Trương-học-Lương dụng kế độ binh kéoxuống chiếm Bắc-kinh Thiênlân cho êm.

Tin Namkinh ngày 18 Septembre nói :

« Chánhphủ Namkinh mới tiếp tin Sứ-thần ở Mãnchâu gởi về báo rằng : « Tướng-sĩ Mãnchâu đã động binh qua Bắckinh và Thiênlân. Ngày nào binh Mãn sang Bắckinh Thiênlân chim hết địa-thế rồi, thì Trương-học-Lương tương ấn phá Nguyên-nhung Cách mạng. »

Kế lấy tin nầy lại có tin Bắckinh :

1° — Diêm-tích-Sơn vì trúng kế Trương-học-Lương, thế không đương cự nổi, nên rủn, muốn treo ấn từ quan mà đi. Mong gặp nên Diêm đem hết tiền bạc của mình mà gởi cho nhà Bán Ngoại-quốc ; lại còn đem hết giấy bạc Sonlấy của mình mà đổi lỗ hai các, một đồng « đô-la ». Binh Trương-học-Lương ba đạo kể trên 120.000 quân đã thôn-nhập và ủng-động, quyết chim đăng xe-lửa Thiên-tân — Phốkhẩu, đặng đánh xuống lỗ bắc cho đã.

2° — Diêm-tích-Sơn đã rắt binh khải đăng xe-lửa Thiên-tân Phố-khẩu rồi.

Thế thì Diêm-tích-Sơn, Phùng-ngọc-Tường, Uông-tinh-Vệ nguy lắm.

Mới đây lại có tin Namkinh ngày 7 Octobre, mới cách hai bữa rày đây :

« Cả quan-báo rằng binh Chánhphủ Namkinh đã đoạt trung-quân của Phùng-ngọc-Tường tại Trịnh-châu. Binh Phùng sẽ thất và đánh và chạy. »

Thế thì còn gì Tây-Bắc quân. Diêm với Phùng và bà khả liệu ? Thật rồi tân Chánhphủ Bắckinh.

LÂM-VĂN-NGỌ.

LỜI RAO CHẮN BẢN

Số lúa **10.000** *già chia về phần quận Camau* **6.500** *già, quận Giarai* **3.500** *già*

Nhơn vì mùa năm ngoái phần nhiều kẻ nông-phu ở các làng trong quận Camau và một phần quận Giarai thất mùa nhiều, nên bây giờ không còn lúa mà ăn cho đến khi có lúa sớm trong tuần tháng 11, tháng chạp tới đây, mà muốn mua 1, 2 già lúa ăn, cũng không biết làm sao cho có tiền mà mua.

Nên tôi còn dè dành lúa **10 000** già, tôi xuất ra mà chẩn bần.

Ngày 10 Octobre tới đây, nhằm ngày 19 tháng tám Annam, tôi sẽ cho ghe chở **6500** già lúa lại ấng xuống Camau, đặng cây quan lớn Chủ-quận Camau, hiệp với các thầy Cai-Tổng mà phân phát cho các làng nào có nông-dân hiện nay không còn lúa mà ăn. Lúa ấy tôi để vô bao, cứ mỗi bao là 2 già rưỡi lúa. Vẻ phần phát dân làng nào nhiều ít thì giao nơi quan Lớn Phó Camau như thường.

Định phát cho mỗi người hay là gia-quyến, 2 già rưỡi hay là 1 già rưỡi. Mỗi người, trước khi lãnh lúa, sẽ lãnh 1 cái giấy (ticket) rồi trình giấy ấy cho biết số lúa mình được lãnh là bao nhiêu.

Xét vì năm rồi tôi có chẩn bần tại Giarai nội ngày 20 tới 22 tháng 10 Annam, số lúa **4800** già ; nên năm nay tôi cũng nhứt định dùng số lúa chỉ tồn là **5500** già, đến ngày 25 và 26 Octobre tới đây, nhằm mồng 4 và mồng 5 tháng 9 Annam, tôi sẽ mở lẫm tôi tại điền Đồng-miễu, làng Phongthanh, mà chẩn bần số lúa ấy. Tôi sẽ hiệp cùng quan Chi-Binh Bacliêu, hay là Ngài định cho quan Chủ-quận Giarai và hương-chức thay mặt mà phát số lúa nầy cho những người nghèo khó, không có thể nào vay mượn lúa mà cho đến khi tới mùa lúa sớm. Định phát lúa hai hạng 1 già và 2 già :

Bữa mồng 4 tháng 9 Annam, cho Đờn bà
Bữa mồng 5 tháng 9 Annam, cho Đờn ông,

cho đặng tránh khỏi sự lộn xộn trong việc chẩn bần.

Muốn cho khỏi lầm lộn trong sự phát lúa nầy, tôi khuyên mấy người đến tại điền tôi lục kêu Đồng-miễu, chỗ tôi phát lúa năm ngoái mà lãnh, phải coi cho hiểu 2 ngày, ngày nào nhằm ngày phát cho đơn ông, ngày nào phát cho đờn bà.

Mỗi người sẽ lãnh 1 cái giấy (ticket) cho biết phần mình được lãnh bao nhiêu rồi đem trình tại lẫm mà lãnh số lúa ấy, mỗi ngày phát lúa buổi sớm mai 7 giờ khởi sự phát.

TRẦN-TRINH-TRẠCH.

BẢN LƯU Ý CHO LÂM

Những tấm giấy xăng không xài đặng

Báo Trung-Lập có đăng tin nầy :

Quan trên xin cho bà-tánh hay rằng những tấm giấy bạc một trăm đồng đã biên số dưới đây thì bị cấm không cho xài, nếu ai cầm giấy bạc ấy sẽ bị bắt giải đến quan tra xét.

Những tấm giấy bị cấm ấy như vầy :

334 A 54	475 A 56	524 A 78
265 B 51	609 B 73	587 F 57
801 C 50	278 C 54	198 C 50
069 C 61	192 H 66	232 H 92
768 K 67	063 M 73	787 N 47
826 N 72	291 O 50	096 O 57
779 R 54	445 S 56	010 S 77
379 V 78	006 W 77	222 Y 59
510 Z 71	070 Z 71	558 C 74

Vậy xin chư tôn hãy để-phòng chớ nên sơ ý mà bị việc lôi-thôi xảy đến cho mình.

Mà thiệt tưởng muốn cho tiện hơn, khỏi lo lắm lần, cũng nên chép lại mấy cái số đăng trong báo dầy hoặc cắt cái khoản số ấy mà cất để dành thì càng tốt.

Một tiệc rất long trọng

Thiệt tại chợ Vĩnh-tế, đải mừng ông Trương-tấn-Vị mới được vinh thăng Đốc-phủ-sứ honoraire

Hôm ngày 29 Septembre tại làng Vĩnh-tế có thiết một tiệc rất long trọng, tại chợ mới cất trong làng, đặng đải mừng ông Trương-tấn-Vị, mới được vinh thăng Đốc-phủ-sứ honoraire.

Quan phủ Trương-tấn-Vị là một nhà nông nghiệp lão thành tại Châu-đốc, lục-châu ai ai cũng rõ biết ngài là người tài đức vẹn toàn. Ngài thường gin lòng thì ơn bố đức ; cho nên làng xóm lân cận thấy đều mến chuộng ơn ngài.

Bởi vậy nên khi ngài được thăng thưởng Đốc-phủ honoraire mới rồi đây, nhiều làng thừa lúc ấy mà thết đải và chúc mừng ngài.

Chiều hôm ngày 29 Septembre, đúng năm giờ thì chợ đọn dẹp quét sạch-sẽ, lại có chưng cờ-xí và kiển vật rất vẻ vang. Giữa chỗ dọn tiệc đải có chưng bông hoa rực-rỡ, hai hàng ly « Champagne » chưng năm sáu chục cái, rượu Moun và Moët-Chandon, bánh sand wich và bánh ngọt ê-hề, hương-chức trong làng và các điền-chủ tựu lai rất đông.

Chừng năm giờ rưỡi thì có xe ông Trương-tấn-Vị và quan cựu Trưởng-tòa Hồ-hưng-Nhượng, ông Trần-văn-Đương, cựu Đốc-Công, ông Vương-quang-Trực Cai-tổng Châu-phú MM. Nguyễn-văn-Chiểu, hoa-công sở Taotất, M. Thái-văn-Khánh, Thông-phán tòa-bố Châu-đốc và có đủ mặt hương-chức và điền-chủ trong làng Vĩnh-tế. Khi tới tuần rượu Champagne thì ông Nguyễn-văn-Tam hương-quản làng Vĩnh-tế đứng dậy đọc một bài chúc mừng và tặng khen quan Đốc-phủ Trương-tấn-Vị như sau nầy :

Bẩm quan Đốc-phủ,
Bẩm quí ông và quí thầy,

Tôi xin thay mặt cho Hương-chức và Điền-chủ trong làng chúng tôi ra đứng giữa tiệc nầy mà tỏ bài tới thành thật, trước mừng quan Đốc-phủ Trương-tấn-Vị-nhơn, thường-huy Ngũ-đẳng bửu-tinh, ngày nay đặng gia thăng quân tước ; sau chúng tôi cảm đội ơn quí ông và quí thầy vui lòng dời gót đến dự tiệc nầy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

Bẩm quí ông và quí thầy.

Lần nầy chúng phải là lần thứ nhứt mà quan Độc-phủ Trương-tấn-Vị, đặng phân nước về mầy, và lòng dân người mộ. Ngài đã từng trải qua những khuê-bát Ngự-đàng Bộ-tỉnh, những chức thuyên và Phụ bone-raire và nhiều chức sắc danh dự khác và những kim-khánh, kim-tiền v. v..

Vì làm sao mà những sự vinh hiển nó tới cho ngài dường như nước chảy nầy? Ấy ei ông qua là vì lòng chơn thành và dụ nghĩa của ngài, no trang trẻ tới phát xuất thâm nguồn cao vộy, bình sanh của ngài đối với nước nhà, thì ngài khăn khăn một lòng trung chanh chẳng sai; con cùng dân chúng trong quê-hương thì ngài vẫn giữ một mực nghĩa nhơn bền chắc. Mấy tân quốc-trái, mấy lúc thủy-tai thì chẳng khi nào khỏi một lay ngài ra giúp dân cứu hoạn hết. khi Nhà-nước hữu sự thì ngài tới sáng giúm công giúp của, con kẻ dân mà làm cơn ngụ khẩn, đói khác khốn cùng, thì ngài lại cho tiền, phát gạo, chẳng kể il nhiều. Lập Nông-nghiệp ngân-hàng trong tỉnh, sáng tu chùa miếu và xin sắc thần cho trong mấy làng, ấy là công nghiệp và ơn đức của ngài đó. Con biết bao nhiêu những công việc của ngài đã làm vì nước vì dân. Chúng tôi đây tài sơ trí lí không thể nào mà kể cho hết được.

Bây chúng tôi xin kể ít điều, mà trong làng chúng tôi đã thọ lãnh ân dước của ngài đến nay.

Điều thứ nhứt. — *Ngài cổ-động lập được một cái phà thờ rất vẻ vang tại làng quan Thông-chế cựu trào. Iươn mấy mươi năm về trước không cất được, nên mỗi năm cổ cùng là thì phải chịu sự sát cư hàng. Mà từ đây về sau thì khỏi lo sự ấy nữa.*

Điều thứ hai. — *Vì lòng háo nghĩa của ngài ra bạc cất một cái trường học tại làng Vinh-nguơn và xin quan lớn Chánh cai-nhiếm trường học trong tỉnh, ngài lại còn làm đơn hội giúp tiền rất nhiều để cho những học trò ở mấy làng kế cận châu thành, ấn buổi cơm trưa và ở nơi trường đàng chiều học luôn cho tiện, khỏi mất ngày giờ.*

Thiệt ngài hết dạ nhiệt-thành le mở mang sự học cho trẻ em và làm cho chúng em vui lòng phận phát đạo chen cùng nhau, nên mỗi khi phải phần thưởng, thì ngài đều có giúp bạc đặng mua sách cùng đồ thưởng cho các trường.

Bởi vậy cho nên chúng tôi suy xét đã càng; các đàng thượng-lưu ở trong bổn tỉnh, it có ông nào mà được giàu lòng háo nghĩa như thầy; thật là ngài rất phải bực rau mày. Nói tóm một điều là ngài lo sự tấn hóa cho học-sanh, lo châu-cấp lưu tiền cho dân nghèo khỏi đói, lo làng tu miếu và cho thân thanh đặng an, lo cho nước được thái bình lo cho nông-gia ngày được mở mang, mà day trí nghiệp nông cho bền vững v. v..

Điều thứ ba. — *Một cái miếu thờ Annhơn tại đất thành trước khi bằng là chết hợp sớp lên sớp xuống, cũng nhờ có ngài lo lắn tiếp sức với chàng tôi, nên ngày nay được một cái miếu bằng ngói rộng rải và sự cúng tế sẽ được hoàn toàn về sau.*

Điều thứ tư. — *Cái sợ trong lòng tôi trước khi không có, nên dân phải mua bán dưới đất cái, không hợp theo cách vệ-sanh, thì ngài cũng sản lòng giúp một số tiền to tát mà cất được cái chợ nầy đặp nền nang cao rao, là một đều có ích lợi chung trong làng.*

Điều thứ năm. — *Cái Đình Thần trong làng chúng tôi cất lâu năm rồi. Nay hư sụp rất nhiều, thì ngài cũng có để ý tới, và ngài hứa ngài sẽ tính lo sửng tu lại. Vậy thì mới việc trong làng chúng tôi mười phần ngài đã làm nghĩa hết tam, thì cái ân đức của ngài đối với làng tôi dường ấy, làng tôi không biết lấy chi mà đặp nghĩa với ngài cho xứng. Nay gặp dịp nầy - Quan trên đã ân tứ cho ngài, thăng chức tri-phủ hạng nhứt, nên làng chúng tôi hết dạ thiệt tình nhỏ mọn mà đặt một bài thơ chúc ngài được thêm một chữ Thọ nữa, chúng tôi xin mượn ông ngài, sau chúng tôi cần chúc cho ngài được thêm một chữ Thọ nữa, chúng cho dòng hai sau mươi và thăng thưởng lên cho tột bực đến chức Tổng-Đốc thì chúng tôi lại càng vui lòng đẹp dạ hơn nữa.*

THUỐC "VIÊN CHỨNG-NHỆN" MI-RI-GA

Chuyên trị bệnh vấng-vất

Chỉ trong mấy phút đồng hồ trừ tiệt bệnh nóng-rét, bệnh-cứu, chóng-mặt và bệnh-thấp.

Hay lắm và không quan ngại gì.

Có hộp hai viên, và có hộp 12 viên. Bán ở các hàng bào-chế.

Chế tại nhà quan đốc-tờ GIRAUD, bào-chế ở Lyon-Oullins.

Gửi bán tại :

Saigon : Nhà bào-chế Centrale J. MUS,

GOCONG

Lửa cháy tiêu 32 cái nhà lá tại chợ Đông-sơn

Quan chánh Chủ-tỉnh Gocong mới gởi tin cho hay rằng, hôm 3 Octobre vừa rồi, tại chợ làng Đông-sơn có xảy ra một trận hỏa-tai cũng khá lớn. Lửa phát lâu mau chẳng rõ mà kết-quả thì một khóm nhà là cả 32 cái đều hóa ra tro. Ấy là cũng nhờ có quan làng hiệp lực cứu chữa một cách rất hăn-hái, chúng thì tưởng khi con đỏt cháy nhiều hơn nữa.

Cuộc hư-hại về đám hỏa-hoạn nầy phỏng chừng 5.000 đồng. Và sau khi trận lửa tàn, quan trên lập tức cho mở cuộc lạc-quyên, nhờ có các nhà phú-hộ đem lòng phước-thiện quyên cho được một số bạc 1.407 đồng để cứu-tế cho những nhà bị nạn.

Vẫn biết việc làm gặp thời mà được số bạc chừng ấy cũng đã là khá, song tưởng sau hồi nầy rồi, các nhà phú-hộ ta không nỡ làm ngơ quyền-trợ thêm nhiều ít. Vì chúng tôi vẫn biết tại làng Đông-sơn có nhiều nhà giàu-có lớn lắm. Chỉ kể nhóm hai nhà quan lớn Huỳnh-đình-Khiêm và quan lớn Quách-văn-Đậu thì cũng đủ biết tiền của là dường nào !

Vụ người Lào đào trộm má người Xá

Sơn-la. — **Tục người Xá, nhà nào** giàu có khi tạ-thế, họ đặng bạc nén cho theo từ thi, một nén bạc gồi dầu, hai nen kẻ tay, một nén kẻ chân, lại một nén nữa bỏ tùi.

Vì tục thế mà Xen-Khẩm mới tạ-thế được hơn một tháng nay, có mấy người Lào rình biết là nhà giàu có, chắc là khi mai sáng có nhiều tiền của chôn theo, nên mới lập mưu đào mả để lấy của. Hôm 19-9-30, khi Xen-Khẩm chết được một tháng, bọn Lào không thấy người nhà canh gác nữa, mới rủ nhau ban đêm đến đào mả trộm. Nhưng vì mả đó đào sâu chôn chặt, ba anh Lào đào một đêm không xong, sợ nhà chủ biết chăng nên bọn đã tăng sức sau giả làm hành khách đến trọ nhà tang chủ một ngày để dò tin. Tối hôm sau bọn Lào lại rủ nhau đến đào lần nữa thì được thật, nên chúng lấy bạc chia nhau rồi bỏ đi mất không trở về nhà trọ nữa. Tang gia có ý nghi ra xem mả thì thấy bị đào tìm quanh quẩn thì lượm được một cái khăn tay, nhận dịch hẳn là khăn tay của bọn Lào đến trọ hôm trước. Liền đem việc ấy trình quan, quan Châu Lào bắt bọn Lào đào trộm mả mà tống giam. Bắt phải đền của cho tang gia và phạt 20 ten bạc nữa.

Bình nào thuốc ấy

Bà Lucie Merly là người xanh xao quá thể, vậy mà chỉ dùng thuốc Pilules Pink là lại đỏ da thắm thịt. Chính bà ấy lại viết thơ cho ta biết.

Bà Merly ở phố Bourguet tỉnh Casens-sur-Garonne viết rằng :

« Tôi xin cảm ta ngài về cái công-hiệu lạ thường của thuốc Pilules Pink, chính thuốc ấy làm cho tôi được mạnh khỏe. Bà làm nay tôi một ngày một xanh, công việc đồn nần bết; nhờ có thuốc Pilules Pink nay tôi lại có sức như lúc bình thường. »

Nói cho thực, không có thuốc nào chữa chứng suy huyết, suy não được công-hiệu bằng thuốc Pilules Pink. Những thứ thuốc ấy làm cho huyết sung túc và bổ cho bộ thần-kinh, lại còn bổ cho toàn thể, khác nào như dục cái sinh khí trong người lên. Vậy cho nên thuốc nầy trị được bệnh xanh xao, suy huyết, suy não (bao người) thiếu lực, đau đa dầy, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang lớn, đau bà dương tuổi và hết kinh.

Có bán ở các hiệu thuốc.

CHÁNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

Quốc-trái Đông-pháp

XỔ LẦN THỨ 34

(Ngày 1er Septembre 1930)

Ban-số nầy của Chánh-phủ gởi đăng rất chắc-chắn.

Bốn số **1.000** đồng

47 266 106 252 55.970 3855

Hai-mươi-sáu số được hưởn lại 500 $:

42 145	86 040	15.767	24 203	
112 259	28 456	84 332	119 258	
107 317	69 254	63 188	121 228	
45 618	56 586	110 719	79 303	
69 716	85 440	114 767	45 053	
79 366	87 706	26 123	108.784	
54 832	45.780			

Những số sau nầy được hưởn lại mỗi số là 100$00.

393	10 021	17 191	24 250	30 463
1.119	10 038	17 281	24 776	30 552
1 208	10 061	17 274	25 115	30 610
1 603	10 281	17 452	25 157	30 881
2.197	10.367	17.705	25 258	30.915
2.219	10 406	18.179	25 549	31.079
2.339	10 464	18 221	25 667	31.319
2.361	10.502	18 341	25.860	31 409
2.625	10 721	18 546	25.893	31.608
3.100	10.858	18 567	25 966	31 629
3.189	11.129	18 529	26 089	31 972
3.147	11.754	18 952	26 143	32 341
3.157	11.429	18.713	26 205	32.373
3 231	11.947	19 068	26.725	32.405
3 498	11.952	19.273	26 304	32.417
3.575	11.710	19.414	26 317	32.495
3.720	12.011	19 597	26 385	32.501
4.058	12.079	19 726	26.428	31.507
4.055	12.519	19 826	26.487	33.518
4.647	12.980	19.860	26 510	32.530
4 880	12.992	20.065	26 553	33.061
5.585	12.600	20.298	26 554	32.640
5.747	12.621	20 316	27.067	33.914
5.817	12.702	20 351	27 075	33.074
5.880	12.818	20 346	27.097	33.589
5.922	12.844	20 816	27 222	33 498.
6.164	13 131	20.923	27 430	33.785
6.208	13.236	20.970	27.558	33.986
6.296	13.354	21 052	27.626	34.079
6.474	13.484	21.117	27.689	34.120
6.606	13.642	21.153	27.882	34.315
6.688	13.928	21 636	28.032	34.491
6.759	13.985	21.818	28.023	34.529
7.004	14.026	22.016	28.131	34.621
7.067	14.459	22.018	28.134	34.626
7.269	14.502	22.454	28.178	34.678
7.285	14.961	22.497	28.191	34.767
7.296	15.011	22.548	28.194	35.357
7.799	15.240	22.641	28.269	35.795
7.843	15.267	22.646	28.285	35.369
8.074	15.443	22.735	28.312	35.351
8.084	15.477	22.982	28.602	35.785
8.089	16.092	22.987	28.681	35.838
8.260	16.206	23.038	29.022	35.878
8.276	16.243	23.232	29.601	36.787
8.514	16.349	23.634	29.747	36.414
8.740	16.604	23.652	29.762	36.417
8.796	16.690	23.719	29.872	36.629
8.749	17.012	24.043	29.904	36.658
8.861	17.041	24.367	30.081	36.671
8.884	17.095	24.419	30.232	36.695
9.135	17.163	24.776	30.281	37.206

(*Còn tiếp*).

Những phiếu quốc trái có số ở trên nầy thì được hưởn tiền tại các sở kho-bạc trong cõi Đông-pháp bắt đầu từ ngày 15 tháng 10 tây.

Khi lãnh chỉ phải trừ tiền thuế nhà nước đi đành mà thôi.

Các người có những phiếu ấy phải đem nộp phiếu tại Kho-bạc từ bảy giờ đề tiện việc kiểm soát. Khi nộp sẽ có giấy biên nhận.

Vạn quốc Tiết-kiệm hội

HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỀ HIỆP VỐN

Tư bổn của hội 60.000 lượng (1/2 đóng rồi) 2.000.000 quan phật lăng (4/4 đóng rồi)

Tiền dự trữ cất năm 1929 là 35.044.896.00 bạc đồng Thượng-hải

QUẢN-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP,

26 đường Chaigneau — Saigon

XỔ SỐ MỖI THÁNG HỒI VỐN VỀ TIẾT-KIỆM

Kỳ xổ ngày 29 Septembre 1930

Ông Soule', chủ hãng bạc Trung-Pháp Ngân-hàng, thuộc-viên Bàn Trị-sự cố-vấn chủ tọa.

1. — HỒI VỐN NHỮNG VÉ CÁCH THỨC SỐ 2

XỔ LẦN THỨ BA MƯƠI SÁU

Série 681 được ra

Trong série nầy có 1 vé tiết-kiệm số 1852.

Vé số 1852 của ông De Schepper, người làm thư-toán hãng Indochinoise Films & Cinéma, Hanoi, 33, Boulevard Henri Rivière — được hồi lại theo giá tự-bổn mình đề là :

MỘT NGÀN ĐỒNG

2 — HỒI VỐN NHỮNG VÉ CÁCH THỨC SỐ 3

XỔ LẦN THỨ BA

Série 1211 được ra

3. — XỔ TRẢ TIỀN LỜI CÁCH THỨC SỐ 3 (tới ngày 29 Septembre 1930) hết đã bán đặng. . . . 367 3/8 vé.

Số tiền lời xổ trả tháng nầy là. . . . . — 183 $ 70

Vé 241 đặng ra hưởng lời.

Vé nầy là vé phần nửa của ông Pierre Allizon, chủ hãng Vạn-quốc Tiết-kiệm ở tại Saigon, nên chỉ hưởng được phần nửa mà thôi.

Còn phần nửa của vé trên đây đã gởi lãnh mỗi gốc :

CHÍN MƯƠI MỐT ĐỒNG TÁM CÁC RƯỠI

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ ba 28 Octobre 1930, 3 giờ chiều, tại phòng làm việc của hội, 26 đường Chaigneau Saigon (từng thứ nhì).

Ai muốn lấy vé tiết-kiệm của Hội lai tại mấy người Agents và Courtiers của Hội, hoặc đến phòng vạn Quảng-ky Đông-pháp, số 26 đường Chaigneau, Saigon.

Còn số ết nghĩa ranh rẽ gởi cho người nào hỏi.

Đàn-bà nước người

Một cô con gái 20 tuổi trúng-tuyển Giáo-sư Đại-học-hiệu

Chức giáo-sư Đại-học-hiệu (agrégé) là tột bực trong học-giới. Bổ được chức ấy rất khó khăn, thế chẳn tài mới thi nổi. Các người đỗ chức nầy đều bổ vào ngạch các trường trung-học và đại-học.

Vừa tháng trước tại Lyon, một cô con gái 20 tuổi tên là Marguerite Bonnard trúng-tuyển thứ-khoa khoa mẹo (Agrégation de grammaire). Trong lịch sử học-giới, nay mới thấy một có con gái đỗ đầu kỳ thi giáo-sư Đại-học-hiệu là lần thứ nhứt.

Cô Bonnard, năm 17 tuổi đỗ cử-nhơn văn-chương, 19 tuổi đỗ bằng đại-học. Ông thân sanh cô trước lâm bảo chỉ, đã khuất rồi, còn bà mẹ mở hàng quán ăn. Đến ngày khai trường nầy, cô Bonnard mới vừa đúng 21 tuổi. Nếu không quan học-hỏ Tổng-trưởng tất phải khai khăn vẻ cản hỏi: « Có nên để cho một cô con gái bị thành, niên một chân giáo-sư đại-học trong một trường Trung-học hạng nhứt không ?

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Gia BẠC

Ngày 9 Octobre 1930.

	9/10	8/10
Nhà-nước.....	10F.00	10F.00
Ngân-hàng Đông-pháp...	9 92	9 92
Banque Franco Chinoise.	9 92	9 92
Banque de Saigon.....	9 92	9 92
Financ. Fse. et C.....	9 92	9 92
Hong-kong Shanghai....	9 92	9 92
Chartered-Bank.....	9 92	9 92
Soc. Annamite de Crédit.	9 92	9 92

∴

MỄ ĐCÔC

Giá chỉ đến nhà-máy Cholon, bao lấy niêm giá lối 65 kilos

Paddy pour riz de choix.....	4$60 à 4$80
Paddy pour riz numéro 1.....	4.55 à 4.65
— 2.....	4.40 à 4.50
n° 1, 50/55 %, Java	4.15 à 4.25
Paddy alimentaire.....	3.85 à 3.95

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Etablissements Charrière, Dufourg et Garriguenc, Agents

Établissements BÉCÉ-SPORT

LÝ-ĐỆ, Propriétaire

Rue des Sept Congrégations, — CHOLON

Kể từ ngày 1er **OCTOBRE 1930** tôi làm chủ hiệu xe máy dạp « *BÉCÉ-SPORT* », của ông *B. CANCELLIER*, vì ngài đã sang cho tôi rồi.

Vậy chư quí ông ở Lục-châu muốn mua món chi xin gởi thơ cùng mandat cho tôi để lên như vầy :

MONSIEUR LÝ-ĐỆ
Etablissements BÉCÉSPORT
CHOLON

Giá như

Giá như có bán bên buôn giấy đương mà-lê, chẳng hề khi nào biết ế-ẩm, vì tôi có làm quảng-cáo mà giúp bán cho nhiều, vẻ môn đồ nầy đất mối hàng lắm. đi con kiếm đại-lý cho nơi lục-châu

P Roussel Cholon

Việt-Nam Công-Ty bảo hiểm xe hơi

Hội mạc danh số vốn 200.000 $

Bột quán ở số 54, 56 đường Pellerin. — Saigon

Dây Thép tắc : ASSURANA. Dây thep noi: 748

+ BẢO KÊ XE GIÁ RẺ HƠN HẾT

2 KHI RỦI RO BỒI THƯỜNG MAU LẮM

CẦN DÙNG. — *Một người thợ tiện và một người thợ hàn (soudeur autogène) cho thiệt giỏi tại xưởng xe lửa* DI-AN.

Mới mới mới

Tiệm M. François Sự 68, Bd Bonnard Saigon mới cho hay hột xoàn mới lại nhiều lắm chứt là hột nhỏ. — Có hột bông tai lớn thiệt sạch nước thiệt tốt lối 3000$ một đôi, xin mời qui Bà qui Cô mau mau lựa trước giá cả khỏi lo.

BÌNH LIỆT KH

Chuyên trị bịnh mạch máng chảy thuốc hiệu GINAT

Feuilleton n° 76

Dy 9 Oct 1930

KIM - THỜI DỊ SỬ

Thập bát niên tiền

KIM-LIỄU HÀM OAN

Báo Bải-phòng lại rằng :

« Vụ xử Kim-Ngọc »

Ton Đại-bình Hà - nội, ngày 18 Juin tới đây, hồi xử vụ Kim-Ngọc giết Bùi-Ngọt tại phòng Nam-Lai khách - sạn. Nhắc tích : Kim-Ngọc là gái nhà Hoàn phụ - mã Kim-Liễu. Buổi mới lọt lòng mẹ, rủi gặp cơn gia biến, vợ giết chồng, Kim - Liễu vì tình riêng nào bản thảo Hoàn phụ mã tại huê-viên, tòa làm án chung thân cấm cố, khiến phận Kim - Ngọc, mất cha mà cũng mất me, ra thân côi-cút. Đình phụ - mã làm trưởng tộc đem về dưỡng nuôi. Lớn lên gia đình trên máy trong nguyệt, trong ngọc trắng ngà, nhan sắc mặn - mà, bình dung yêu điệu, hoa nhường nguyệt thẹn, nhan lắc ngư trầm, lại còn thêm học sắc huấn tang, Thịnh - Đàng chẳng kém. Thế mà không rõ nàng có tình riêng gì với Bùi Ngọt giáo viên chăng, mà ngày Đình phụ mã sửa đưa nàng về làm vợ Đông-Ỷ, làm một bà trang sự, nàng lại thừa lúc đêm hôm, cuốn gói theo Bùi - Ngọt. Lên Hà-nội thuê phòng khách-sạn Nam-Lai ở trọ, cùng Bùi-Ngọt cợt phấn cười son, chơi hoa dưa nguyệt cho phí tình luyến vong. Chừng Hồng - Ỷ trang - sự đổi đàng tìm kiếm nàng, nàng hay, chẳng hiểu nàng tính sao, bèn thác Bùi-Ngọt tại phòng rồi đổ tội cho Bùi-Ngọt cướng-bức nàng nên nỗi. Ai tưởng Bùi - Ngọt có cướng bức nàng chăng ? Gốt rồi bỏ đó mà đi, về vừa tới Hải phòng là bắt. Ngày 18 Juin này tòa Đại-hình hỏi xử nàng.

Lấy dây mà xét, nếu nàng không giết Bùi Ngọt, để về hiệp nghĩa phu - thê cùng Hồng-Ỷ, e cho Hồng-Ỷ mang hoa, nàng sẽ bèn thác Hồng - Ỷ, như Công - chúa Kim-Liễu bắn thác Hoàn-Thăm vậy chớ chẳng không. Mẹ nào con nấy là lẽ hằng. Cứ chi tòa Đại-hình chiếu luật nghiêm rán, chẳng nên vì sắc vì tài dung - dưỡng chi loài rắn độc.

B B.

Nhờ có Báo ra như vậy, thiên - hạ bốn phương đều biết ; cho nên chẳng nào vợ ấy, mọ nào con nấy, gần xa gì cũng rủ nhau, tựu tới Hà-thành chờ xem phán đoán. Vì vậy nên khách-sạn Nam - Lai chật đứng chật trên. Bữa ấy, tài - phú dậy sớm, coi bồi-phòng dọn - dẹp, ngó cùng bốn phía không thấy tên Bôn, bèn đi thẳng lại góc - thang - lầu — thì cùng là góc thang - lầu thấy Bôn còn trùm chiếu ngáy pho - pho, chưa dậy. Tài-phú xốc tới, hất chiếu đá chưa Bôn, đánh thức và quở mắng : « Đồ súc-sanh chưng nầy còn chưa chịu dậy. Bị cô mê ăn mê ngủ quá, ngày trước anh sanh hiếu trong nhà gây ra, đến nay trật tóa đòi lên đòi xuống. Ít bữa nữa đây tòa xử, chưa biết còn có can-hệ gì nữa chăng ? Ta chúc cho tòa nói tại mi, làm ăn mi, gông cổ mi lại, đem bỏ nhà pha bỏ-ghét !»

Bôn và duội mắt và đi ngã tới ngã lui và nói làm-xàm : « Chuyện gì mà làm ăn ? Nếu phải người quèn mà mắc án, thì khám đâu chưa cho hỏi người ?»

Tài - phú nghe, nổi trận lôi đình, khoát mắng : « Thằng súc - sanh mi nói chi làm-xàm đó ? Bổ - liên-xư mi, mi còn muốn ta tạt bổ mồm hay sao mà chưa nhìn lỗi. Mi không lo đi quét dọn trên lầu cho mau rồi mi coi ! »

Bẩn mồ nói Dữa. — « Chứ - xự cũng đừng chửa-xự, mà chửa-xự nầy mong cho chửa-xự kia ở nhà pha, mới thật lạ-lùng cho chớ ! Ủa mà không sao ! Dầu có vậy, ta vào khám, lãnh phần ngồi cầm khăn trớt mà lau hai bàn chưa của Tiều-thư cũng đủ khoái chí-tử vậy mà ! »

Thình lình, xe-hơi đậu, xe trước xe sau chạy đến có đây. Tới cửa khách-sạn ngừng; xe trước, trên xe có một ông già đầu bạc hoa răm, ngồi với một mảnh má - hồng tuổi chừng đôi chín ; ngoài còn có một ông già bộ như quân - gia, một chàng vừa trạc thanh - xuân ăn-bận như thầy - thông ông phán, ngồi với sốp - phơ ; xe sau thấy trên xe có một bà-già, tác chưa phải già mà xem dường như vậy xuân đã mòn, tóc xanh đổi trắng ; hương phai, phấn lợt, má thôn, da nhăn, răng lộ, mắt sâu, lưng khum, vai rút ; ngoài chỗ sốp - phơ ngồi cũng có một ông-già ngồi kế, xem như hình nở - bộc. Không ai bước xuống xe, trừ ra có ông-già ngồi với sốp - phơ xe sau đây nhảy xuống, xốc vào khách-sạn Nam-Lai, hỏi : « Phòng nhứt còn hay hết!»

— Bồi-phòng đáp : « Phòng hạng nào cũng không còn ! Phải biết trước, mở rộng thêm mười càng, hôm nay cũng không còn phòng mà cho mướn ! »

(Còn nữa).

Hãy dùng phân tro hiệu « CON-CÁ » thì huê lợi tăng bội phần

HOTEL

TAM-KY KHACH-LAU

HUYNH-HUE-KY (Propriétaire)

N° 9 à 29 Boulevard Galliéni — Téléphone n° 776

Annexes Rues Bourdais et Grimaud

DẦU CÁ THU

Dầu cá thu là một vị thuốc trong khoa chế thuốc của nước Pháp thường dùng hơn hết.

Vì dầu ấy dùng để chữa những con nít biếng ăn, ỏe ọt, và hư phổi, song phải có dầu thiệt tinh khiết và thiệt tốt mới có công hiệu.

Nhà thuốc Đầu Tràu bán ròng thứ dầu nguyên của hãng đánh cá ở phía bắc nước Pháp ép ra nên khỏi sợ dầu pha và xấu.

Mỗi lít	2$50
Nửa lít	1.40
Phần tư lít	0.90
Cũng có thứ dầu cá hườn	
Giá mỗi ve	1 20

Grande Pharmacie de France

84-90, *đường d'Ormay* — SAIGON

BẮC-KỲ

Mùa lúa năm nay

Ở xứ Bắc-kỳ mấy tháng trước đây, mưa nắng thuận hòa, việc làm ruộng rất là tiện lợi, lúa mà tươi tốt, ai trông thấy cũng đều mừng thầm cho cái mùa thu hoạch sau này. Chẳng may vào khoảng cấy xong được ít lâu, trời rầng lá luôn, trông mưa mãi không được, ai rấy đã lo rằng cái nạn đói kém dầu năm nay, không khéo lại bị luôn một lần nữa, cái dương sanh hoạt của con nhà nghèo lại còn chưa biết khốn nạn đến thế nào mà kể.

May sao mấy tuần trước đây, mưa được mấy trận khá lớn, ruộng đất dầm thấm, lúa mà lại tốt tươi, mùa gặt hái năm nay, lại có phần mong được phong thu, nhân dân được thoát khỏi cái nạn thóc cao gạo kém, thật là một việc đáng mừng, không những là mừng cho tánh mạng của nhân dân, mà lại mừng cho cuộc trị-an ở trong xứ nữa.

Xét ra trong ba xứ nước ta, tuy từ lâu nay xứ Bắc-kỳ thì vẫn được yên tĩnh hơn cả. Đó không phải là tại dân Bắc-kỳ không có người nhẹ dạ hay tin, hay không bị người ích động đâu cũng không phải là họ cổ-động, kỳ thiệt thì xứ Bắc-kỳ, không thêm để ý đến dân một cách lớn như là vì xứ Bắc-kỳ ruộng đất rộng, thóc gạo nhiều, trừ những khi biến tai xảy ra, như nước lụt hạn to vân vân thì không kể, không đến nỗi đói rét khổ-khổ như nhân dân xứ Trung-kỳ (ở xứ Nam-kỳ dầu rằng ruộng đất rộng, mà nỗi tối, thóc gạo nhiều hơn cả mọi nơi, song phần nhiều về các nhà điền-chủ giàu, thanh ra cái số người nghèo đói vẫn chiếm một số lớn). Ấy vì cớ ấy mà Trung-kỳ và Nam-kỳ thường xảy ra những việc lôi-thôi rắc rối, mà ở Bắc-kỳ thì vẫn được yên tĩnh như thường. Nếu không may mà vận phải thiên-tai, mùa màng hư hỏng, số người thất nghiệp nhiều thêm ra, thì sự cầm đỗ-rối dễ, mà lại sanh ra việc loạn đồng kẻ hành. Trong sách chữ nho có câu: « Dụng đời rét rét, không đói đến liêm sỉ cũng », lại có câu: « Dân thường không có của thường, thì không giữ được lòng thường, đã không giữ được lòng thường, thì cần dỡ bậy ba, điều gì mà chẳng dám làm » nhỏ thì sanh ra trộm cướp, khuấy rối ở chốn thôn quê, lớn thì sanh ra biến loạn lôi-thôi, có quan-hệ đến trật-tự của xã-hội. Vậy mấy trận mưa mới rồi, làm cho lúa mà khỏi sắc lại, đoán trước được sự phong thu trở năm nay, thật là một việc mừng dân gặp hai gặp ba năm khác vậy.

Ở xã-hội ta bây giờ, dầu rằng đã có cái phong-trào thực nghiệp chấn hưng, các công xưởng và các thương-điếm mở ra cũng đã nhiều, trông cũng có vẻ nào nhiệt cải quan hoa trước, nhưng xét ra cho kỹ nghề công và nghề thương cũng vẫn còn ở vào cái thời đại ấu trĩ, chưa đủ sức tranh lợi với người, đường sanh hoạt của nhân dân trong xứ, vẫn cứ trông vào nghề nông. Nhiều ngay như năm nào mưa hoa gió thuận, lòi-ôi thóc nhiều (nhứt là về mùa rặt tháng mười), thì ở các nơi đô-hội, người ở các chốn thôn quê ra mua sắm rất nhiều, quang cảnh thật là vui vẻ; năm nào không may mất mùa đói kém không những là ở các chốn thôn quê, nhân dân đã khát nheo-nhéo, tình cảnh thật là thê-thảm đáng thương, mà ở các nơi đô-hội, thì những người cũng khốn vô nghề nghiệp kéo nhau ra khất, thật rất nhiều, mà người thôn quê đem tiền ra mua sắm hàng hóa cũng ít, cảnh tượng cũng không được sầm uất như những năm bội cố phong thu. Ấy được mùa hay là mất mùa có cái quan hệ trực tiếp với sự sướng và sự khổ của nhân dân như thế. Mà kể ra thay! nghề nông nước ta, cũng còn ở vào cái thời đại ấu trĩ, cách phòng tai ngừa hoạn rất là sơ sài chỉ là một cuộc đánh bạc to với trời, được hay bỏng toàn trông vào sự may rồi. Hiện nay chánh-phủ thuộc-địa đã trù một khoản quốc-trái rất to, mang nước dẫn thủy nhập điền, rồi đây sẽ lần lần đặt khắp các tỉnh, từ Trung-kỳ cho đến Nam-kỳ. đó không những là một tin mừng riêng cho các nhà nông, mà là một tin mừng chung cho cả sự mạng của cả dân tộc Việt-Nam sau này nữa.

H. T. B.

NHÀ BÁN ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI

COMPTOIR CHOLONNAISE

Đường Tổng-đốc-Phương, số 86, Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928

Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vỏ ruột hiệu : MICHELIN

DẦU SĂNG DẦU NHỚT đủ hiệu

Chủ-nhơn là người Annam, chắc sẽ làm được vừa lòng các quí ngài về việc giá cả và sự tiếp rước.

Mong mỏi đặng-hào chiếu cố cho. Bổn-hiệu xin hết lòng cảm tạ

LỜI RAO

Nhà dệt - P. LÊ-PHÁT-VĨNH -

ở tại Câu-kho

đường mé sông. (SAIGON)

Tại nhà này có bán sỉ và bán lẻ các hạng lụa, kể ra sau đây :

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp quốc, nên màu rất tươi, bền, giá chỉ nhiều lắm, cũng không phải không, từ 4$ 00 một thước tây.

Lueesoan làng-châu, trắng từ 3$ 00 tới 3$ 20 một thước tây.

Lụa quyên trắng, cành chỉ thiệt mình; từ 2$ 00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thường hạng thiệt trắng, dệt rộng 1m tư thường-tài, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5$ 00 một quản.

Lãnh dơn hạng làng đen huyện, không tỉ khôn (không), khổ Bề-thân 0$80 một quản.

Lãnh đen (hạ làng đen huyện khi ngỡ trở) không đồ lòng) khổ trong 0$50 một quản.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhẫn thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng hải, đều tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại giá rẻ, dệt rất kỹ càng, đúng cách, nên tôi mà bán cho đồng-bang ta đúng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là tiện nghĩa nhỉ hậu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu nên bổn hiệu kính lời cho chư qui khách hay; nếu ai muốn mua bất cứ là nhiều ít, xin viết thơ cho hàng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng bán (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới chắc tin lời rao này không phải là lời chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT VĨNH.

Câu-kho — SAIGON.

Kính cáo.

Hai và Ba rảnh dương đi chơi chợt thấy ông cả Quan ngồi trong xe hơi mui kiến mới tinh màu vàng chạy ngan qua.

Hai liền hỏi Ba: « *Mày có biết ông Cả sao từ hồi ông giàu có lớn, ổng dùng rồng đỏ màu vàng, mà mới mua xe hơi cũng lựa màu vàng?*

— Ba tra lời: « *Ủa, mày không rõ sao, ông Cả làm ruộng nhờ có bỏ* **Phân tro tây hiệu Con-Cá** *nén ruộng ổng một ngày một tốt lúa gặt nhiều mà nặng cân nên bán khá quá, làm giàu mau: mà ổng là người đại nhơn quân tử nhớ Phân tro mà vàng mà làm giàu thì cứ mua sắm đồ màu vàng dăng chỉ cho họ rõ ổng không quên.*

— A phải, hèn chi ai cũng kính trọng ổng, chớ như kẻ khác thì thấy màu lạ hay khoe khoan dùng theo rồi.

Đại dược phòng L. SOLIRENE Saigon.
Độc-quyền bán-phẩm Việt dược phòng Saigon.
Phân-phối được nhóm G. CHANTE Cholon.

BỆNH ĐAU-RĂNG VÀ BỆNH RỨC-RĂNG

Hễ dùng thuốc "BÔM-MỠ-CHUY NẸP" thì lập tức kiến hiệu và khỏi hẳn. Được dịu ngay đau đớn và lâu cho bền răng, dỡ được lâu hông. Một hộp ở trong có dủ đồ dùng để sẵn vào răng và buộc chỗ đau. Chỉ có thuốc "*Bôm-mỡ-chuy-nẹp*" là trừ tiệt bọc đau ở răng. — Xin hỏi thuốc

BÔM-MỠ-CHUY-NẸP MIRIGA

Chế tại phòng quan đốc-tờ GIRAUD, số 8, phố Dolet, tỉnh Lyon-Oullins (Đại-Pháp).

Gửi bán tại :

Saigon : Nhà bảo-chế Centrale J. MUS

KỶ NIỆM THẬP CHU-NIÊN

HÌNH RỌI LỚN, GIÁ NỬA TIỀN

☞ HÌNH RỌI LỚN ☜

	30/40	50/60	60/100
Sao nầu không phai	4$00	9$00	15$00
Thêm màu da người	2.00	3.00	5.00

Dailly *Film Govsert* và máy *Box-Camera* ai chụp hình cũng đặng.

Chụp thử không ăn tiền

6/9	6 1/2	9/12
9$00	13$00	14$50

SÁCH DẠY CHỤP HÌNH

Xin đồng bào chiếu cố.

Kính mời.

KHÁNH-KÝ. — Photo

54 *Boulevard Bonnard*

Téléphone n° 410 — *Saigon.*

TRƯỜNG MỚI

Institution de la Marne

(Ancien Pensionnat HUYNH-VAN-CHU)

Boulevard de la Marne — CHOLON

ĐỒ NƠI BẢN GIÁO-SƯ:

TRẦN-VĂN-THẠNH — Văn-khoa cử-nhơn.
PHAN-VĂN-CHÁNH — Y-khoa bác-sĩ.
NGÔ-QUANG-HUY — Văn-khoa tú-tài.
VÕ-HẠNH-CỬ — Văn-khoa tú-tài.
LÊ-TRUNG-NGHĨA — Tốt-nghiệp trường Mỹ-thuật.
TRẦN-VĂN-ÂN — Văn-khoa học-sĩ.
LÊ-VĂN-LƯỠNG — Cấp bằng tốt-nghiệp.
VÂN VÂN.

Bắt đầu khai học ngày 15 Septembre 1930

Lớp học tại Cours Supérieur tới hai Année
Trường đã sắp đặt có trật-tự
Giáo-huấn cải cách theo lối Âu Mỹ
Giá rẻ hơn các trường khác
Kết-quả theo Văn-minh

Giáo-sư toàn là người có đủ học, và đã có chuyên nghề giáo-huấn. Trường lại dự bị một số tiền để cấp học bổng cho học-trò nghèo.

Học bổng nhiều ít tùy theo số học sanh, tài trường có sẵn cho học-trò luyện thể-thao. Thơ tín xin gởi cho hiệu trưởng.

Trên học cô chủ trương HUỲNH-QUANG-TÂN.

INSTITUTION DE LA MARNE

Boîte-poste le 37 Cholon

RƯỢU BỔ HIỆU

MAUBAR

Trong những rượu bổ mà thiên hạ hảo nhứt thì có thứ rượu bổ MAUBAR là tốt, bán được nhiều hơn hết và Annam ưa dùng.

Rượu đó chế bằng rượu nho thượng hạng ở tại PHÁP-QUỐC, có nhiều chất bổ, nó làm cho những người uống được đồ da nở thịt, trí hóa thông minh, thêm sức mạnh, vui vẻ luôn luôn.

Thật là một thứ thuốc hay và hảo chế kỹ, không có giống những rượu khai xí khác bán trong mấy tiệm tạp hóa; vì rượu đó là những người không có học cách chữa bịnh mà chế ra.

Những người làm việc, học-hành, thể thảo, những dân-bà nấm bếp, nên nống rượu bổ MAUBAR. Hễ đã uống rồi thì phải ưa, vì rượu đó uống ngon lắm.

Mỗi ve lít (*có một hạng*) giá là 2$20

Grande Pharmacie de France

84-90, Avenue d'Ormay — SAIGON

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Ca thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do

Mật uế và Dờm đãi

sinh ra, nghĩa là

các bệnh ở Gan, ở Dạ giấy (bao tử) ở ruột, ở ỉm, các bệnh động huyết, bệnh ngã nước, đau thấp.

ROCHER, nào-cốt chuyên-môn

Feuilleton nº 249

HIỆP NGHĨA TIỂU-THUYẾT

俠義小說

Tiểu, ngủ nghĩa

小 五 義

HỒI THỨ MỘT TRĂM LẺ NĂM

Lổ-viên-ngoại bị thương hộc máu.
Phạm-thiên-Bảo bỏ xứ trốn đi.

(Tiếp theo)

Liễu-Thanh cũng kêu mà nói rằng : « Đừng có đưa nó, vì nó là quân cướp, để cho ta bắt nó mà nạp quan. »

Người ở dưới thuyền không nói chi hết, cứ việc chèo thuyền vào bờ ; còn gần nửa lằng tên. Phạm-thiên-Bảo vùng dụm chơn nhảy phóc xuống thuyền.

Liễu-Thanh lấy làm bối rối, đứng trên bờ cứ ngó mông theo, không biết làm sao mà theo cho được. Ai ngờ là người ở dưới chiếc thuyền ấy chèo ra tới nửa sông rồi lại không chèo nữa, bèn ngừng lại đó kêu Thiên-Bảo mà nói rằng : « Ngươi có muốn qua sông thì phải trả tiền đi đã. »

Phạm-thiên-Bảo nói : « Tiền có sẵn đây, ngươi cứ chèo đưa ta qua sông rồi ta sẽ trả cho mà. »

Người chèo thuyền nói : « Nếu ngươi không chịu trả tiền trước cho ta, thì ta chèo thuyền trở lại. »

Phạm-thiên-Bảo nói : « Ngươi cứ việc đưa ta qua sông, dầu ta không tiền, ta cũng cỗi hết y-phục mà thế cho ngươi. »

Người chèo thuyền liền buông chèo, chạy tuốt vô mui, trong giây phút trở ra nói lầm bầm rằng : « Hèn chi có người trên bờ kêu ta mà nói rằng mi là quân ăn cướp, thiệt phải lắm mà, lâu có một việc đi đò mà cũng chẳng muốn trả tiền cho người ta, huống chi là việc khác. Thằng nầy quả là thằng ăn cướp có án ; thôi, để ta xử mi phứt cho rồi. » Vừa nói vừa nhảy lại vật Thiên-Bảo xuống dễ dàng như vật thằng con nít, lại lấy dây ra trói quách 4 giò, rồi mới xách đao đưa lên, muốn chém Thiên-Bảo.

Thiên-Bảo nầy nỉ khẩn cầu, xin dung tha tánh mạng. Liễu-Thanh thấy vậy thì kêu lớn rằng : « Bớ người chèo đò, đừng có giết nó, hãy đem nó lại cho ta, đặng ta có đem nó về mà nộp cho quan xử nó. »

Người chèo đò nói : « Ta không biết quan dân nào hết, như mi có muốn bắt nó, thì mi phải trả thế tiền đò cho ta. »

Liễu-Thanh nói : « Đừng có nói là tiền đò, mà ta còn thưởng riêng thêm cho ngươi 5, 10 lượng bạc là khác nữa. »

Người chèo đò mừng rỡ, bèn chèo đò trở lại. Liễu-Thanh đứng tại bến đò mà chờ, vừa vào tới bến, Liễu-Thanh bèn bước xuống liền. Người chèo đò thấy Liễu-Thanh bước xuống đò rồi, liền lấy sào chống vọt chiếc đò bung ra giữa sông xa lắt, rồi chèo riết qua bên bờ phía Tây.

Liễu-Thanh thấy vậy thì lấy làm lạ mà nói rằng : « Ủa ! Ngươi làm cái gì lạ vậy ? » Sao ngươi lại chèo đi đâu ?.. » Mắc day lại mà hỏi tên chèo đò, không phòng Phạm-thiên-Bảo, nên bị Phạm-thiên-Bảo giựt chơn té nhào, rồi lấy dây để Liễu-Thanh xuống mà trói chộc 4 giò ; chừng ấy Liễu-Thanh mới biết là mình trúng kế. Té ra người chèo đò ấy vốn là em chú bác của Phạm-thiên-Bảo tên là Phạm-thiên-Hựu, cũng là một tay ăn cướp sông, nhơn vì tóc của hắn hoe hoe, cho nên thiên-hạ mới đặt cái ngoại hiệu cho hắn là Kim-mao Hải-Khuyển ; ở tại chỗ đó mượn tiếng đưa đò, đặng cho dễ cướp giựt của người hành khách. Còn Phạm-thiên-Bảo khi bị chúng rượt một quá, nên phải chạy tới đó, may gặp Thiên-Hựu rước đem xuống thuyền, rồi giả ý đòi tiền đò, lại làm bộ bắt Thiên-Bảo mà trói lại, chớ kỳ trung là anh em nó cũng to nhỏ và ta rập với nhau ; lấy giây vấn bậy bạ cho có chừng đó vậy thôi, chớ nào có phải trói thiệt ở đâu. Liễu-Thanh vô ý, không biết đề phòng, nên phải mắc mưu chúng nó. Khi ấy Phạm-thiên-Hựu bèn hỏi Phạm-thiên-Bảo, chớ vì duyên cớ làm sao mà bị chúng nó rượt theo dữ vậy ? »

Phạm-thiên Bảo bèn đem việc Đại-lang-Nhị bị Lổ-sĩ-Mặc đánh, Hi-Loan và Hi-Phụng đi báo cừu ; bên nhà họ Lổ có đề phòng trước, mới sai người rược theo v. v. . . . từ đầu chí cuối thuật hết một hồi cho Thiên-Hựu nghe. Phạm-thiên-Hựu bèn lấy cây đao của Liễu-Thanh đưa lên muốn chém Liễu-Thanh.

Phạm-thiên-Bảo bèn cản lại mà nói rằng : « Khoan đã, để qua hỏi nó thử coi cho biết tâm tâu của em bây giờ hạ lạc về đâu, rồi em sẽ chém cũng chẳng muộn gì. » nói rồi liền day lại mà hỏi rằng : « Mi là người gì ở đâu vậy ? »

(Mai tiếp)

Thuốc giặt hiệu

NITIDOL GONIN

Thường khi giặt quần mà nấu thì hay bị cháy.

Thuốc giặt hiệu NITIDOL dùng không với nước nóng thì không khi nào làm cho quần áo cháy dặng ; và lại thuốc ấy không có chất vôi và chua nên vô hại.

Giặt quần áo bằng xà-bông thì phải chà, [illegible] ; còn giặt bằng thuốc NITIDOL thì khỏi phải chà mà cụt [illegible] chà nữa.

Có khi nào mấy ngài phải đặt tay vào trong máy xe hơi của mấy ngài không? Chắc có. Nếu vậy thì tay mấy ngài sẽ dơ và dơ bẩn. Hãy lấy NITIDOL mà rửa, đã mau sạch hơn xà-bông mà lại trắng.

Thuốc NITIDOL không những là chỉ để giặt quần áo và để tắm rửa mà thôi, để rửa chén dĩa, muỗng nĩa, nồi chảo, những đồ bằng đồng, bằng cẩm thạch, thùng tắm, vãi láng ; gạch bông, bàn ghế và vân vân nữa. Các ngài hãy dùng thử thuốc giặt NITIDOL coi có phải là danh bất hư truyền không ? Mỗi hộp có bao theo một bổn chỉ cách dùng.

Grande Pharmacie de France
84—90, đường d'Ormay — SAIGON.

SÁCH

THỜI-SỰ CẨM-NANG 1930

ĐÃ XUẤT BẢN

Qui vị nào còn cũng xin mau mau kẻo hết, vì còn dư không mấy cuốn.

Giá một cuốn là . . . . . . 2$50
Thêm tiền gởi 0 40

Thơ và mandat gởi cho :
M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
Imprimerie de l'Union
42, rue L. Mossard. — SAIGON

Bệnh đến sồng sộc

Bệnh đi nhanh lắm, nếu ta chễ nải, không chịu coi sóc đến thân thể, thì khác nào như ta đi đón bệnh về. Thực vậy bệnh lớn là tích những bệnh nhỏ, những chứng khó chịu tầm thường. Nếu lúc ấy dùng ngay thứ thuốc ai nấy đã biết tiếng như thuốc Pilules Pink, thì tránh khỏi được các bệnh nặng.

Làm sao cho máu thay đổi luôn và bao giờ cũng sung túc, bổ cho tinh thần, làm cho tiêu-hóa được đều hòa, bổ cho toàn thể, đó là các đặc tính của thuốc Pilules Pink, ai đã dùng qua cũng phải phục.

Cô Charlotte Blanchard ở Marmande có viết thư rằng : « Tôi viết thơ nầy để thưa với ngài biết rằng tôi dùng Pilules Pink thực là được công-hiệu. Đã lâu nay tôi nhức đầu và đau dạ dầy và càng ngày, càng yếu đi đến nỗi không làm gì được nữa. Tôi chỉ uống Pilules Pink mà các chứng bệnh tiêu tan hết, nay lại khỏe mạnh như thường. »

Pilules Pink là thuốc thần hiệu để chữa bệnh suy huyết, xanh xao, suy não (bảo người) thiếu lực, đau dạ dầy, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang nhớn, đàn bà đứng tuổi và bế kinh.

RƯỢU BẠT-HÀ GET

PIPPERMINT GET

HÃY COI CHỪNG ! LIỆC-VỊ ĐẠI-LÝ

DƯỢC-PHÒNG NHỊ-NGUƠN-ĐƯỜNG

Từ đã mấy năm dược-phòng NHỊ-NGUƠN ĐƯỜNG đem ra bán một thứ dầu cốt như dầu « essence de menthe », gọi là « Vạn-ứng NHỊ-THÁI-DẦU » và đựng trong ve nhỏ có dấu hiệu « ÔNG PHẬT vàng », tờ phô-bai và nhãn dán đều giống như của Bổn-đường dùng. Hộp đựng những ve dầu ấy cũng in như hộp của Bổn-đường. Chẳng những vậy thôi, mà lại còn dược-phòng ấy là chỗ của dầu đó phát hiện ra lúc nọ lại đổi bản hiệu « NHỊ-NGUƠN-ĐƯỜNG » sửa lại là « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG ». Từ đó đem in hiệu mới nầy vào tờ phô-bơi và vào nhãn-dán. Sự đổi bản hiệu nầy chỉ rõ ràng dược-phòng ấy có ý xấu làm cho lộn-xộn trong trí của công-chúng ; vì chữ Tàu « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG » (二太堂) giống với chữ « NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG » (二天堂) là hiệu của Bổn-đường. Nói tóm lại dầu của dược-phòng ấy bán và giống với dầu của Bổn-đường bào chế thì có thể mà gạt người mua ý chí tầm thường.

Bổn-đường thất lợi đã nhiều bởi nơi sự bán dầu phát hiện ra tại dược phòng « NHỊ-NGUƠN ĐƯỜNG » đã cải lấy hiệu mới là « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG » đặng tranh thương gian-giảo. Chẳng thể nhịn được sự nầy, nên Bổn-đường kiện dược-phòng « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG » ấy trong năm 1928 mà bắt đền bồi thiệt-hại. Vụ nầy giây dưa đã lâu trên một năm, kế có án Tòa-Phúc-án Saigon để ngày 13 Juin 1930 xử y nguyên trong các thể lệ án của quan-án Tòa sơ đã xử dược-phòng « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG » thất lý đày phải trả cho Bổn-đường một số bạc là một vạn đồng (10.000$00) mà đền bồi thiệt hại, đày chịu cả chư vụ bạc tụng lệ và cấm nhặt không cho bán dầu ấy trong địa phận Đông-Pháp nữa. — Án Tòa sơ ấy đã có ấn hành trong ba tờ báo là : báo « OPINION » số ngày 3 Juillet 1930, — báo « LỤC-TỈNH TÂN-VĂN », số ngày 7 Juillet 1930, và báo « DÂN-QUỐC NHỰT-BÁO », số ngày 11 Juillet 1930. Ấy vậy công chúng đã được hiểu rõ ràng dầu NHỊ-THÁI-DẦU (二太油) phải tiêu-diệt kể từ khi xử đoán hoàn toàn vụ nầy.

Song le chẳng có chi ngăn cảng, người ta còn lén bán dầu ấy nữa cách cẩn thận lắm đừng để bị bắt thì thôi, vì cái lòng tham lợi kia đến chừng đó chưa thôi, bởi túi tham không đáy.

Liệc-vị Đại-lý dược-phòng « NHỊ-THÁI-ĐƯỜNG » hay là « NHỊ-NGUƠN-ĐƯỜNG » trong địa phận Đông-Pháp, liệc-vị đủ hiểu biết chuyện đã thuật lại trên đây. Nếu như chẳng tuân lời bố-cáo nầy là lời Bổn-đường xin liệc-vị lưu ý riêng, liệc-vị còn bán dầu « NHỊ-THÁI-DẦU » (二太油) như mọi khi, thì liệc-vị sẽ bị thất-bại to — Bởi vì từ đây dầu ấy phải tuyệt, thì Bổn-đường phải buộc lòng liệt [illegible] coi chừng liệc-vị. Bổn-đường để lời bố-cáo nầy cho liệc-vị hay trước vì liệc-vị cũng Bổn-đường là đồng dân một nước.

— Xin liệc-vị hãy lượng suy ! Cái lời nhỏ sẽ thâu không bù cán với cái hại lớn xảy đến.

Dược-phòng Nhị-thiên-Đường kính cáo

Indochine Films & Cinémas

DÉPARTEMENT RADIO

APPAREILS RÉCEPTEURS
à 3 et 4 LAMPES
type colonial Indochine
MARQUE S. F. E. R

LAMPES des marques
RADIOTECHNIQUE
RECO VALVE
PHILIPS
METAL

ACCUS DININ

Piles sèches EVEREADY & WONDER
Piles FERRY & WILIEF
Haut-parleurs RADIOLAVOX & PHILIPS

Atelier d'entretien et
de réparations dirigé par
un technicien spécialiste

Magasin d'Exposition et d'audition
106, BOULEVARD CHARNER
Saigon

BỆNH RUN

nhất-quyết trừ tiệt bằng thuốc
Tœnifuge Français
của quan đốc-tờ DUHOURCAU
là thứ thuốc rất nhậy mà rẻ tiền nhất.
chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc tẩy.
Nhà bán thuốc cho bộ Thuỷ-quân và bộ Thuộc-địa.
Bán tại nhà LEGOUX Frès
6, Rue Louis-Blanc, La Garenne (Seine)
Trước tại số nhà 10, phố Turenne, Paris
và Bán ở các hàng thuốc to.

Neurotrophol

Hãng Byla tại Paris bào chế thứ thuốc nầy đã nhiều năm danh tiếng. Thuốc nầy là thuốc bổ gan thượng hạng và uống ngon ngọt nên Annam ưa dùng. Nếu trong người thấy buồn bực, bứt rứt, hay lăng trí thì mau mau uống thuốc nầy.

Thuốc nầy bào chế ra một thứ nước như rượu ngọt và một thứ khô như bột đường để cho những người bao-tử yếu uống.

Thứ nước hay thứ đường
giá một ve. . . . . 2$00

Grande Phamacie de France
84-90 đường d'Ormay — SAIGON

Nước Mắm Hòn Phú-Quốc thượng hạng

Nước mắm thiệt ngon, một litre 0$70 một tỉnh 1$70 rẻ 2$50 —

Có trữ bán tại Hang Bánh Quốc-Nư 89 Rue La Grandière.

Muốn chữa khoỉ bệnh
Sốt-rét-cách-nhật và bệnh
SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC
nên uống thuốc
QUINOFORME
Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh
Chất hóa học độc-nhất dùng ở trong các thuộc-địa Đại-pháp.
Gửi bán ở các hãng thuốc tây.
Laborat. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS

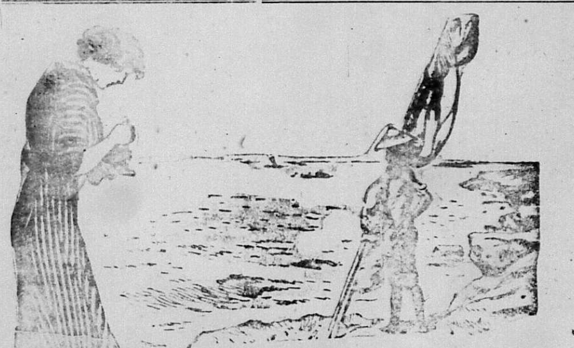

Gờ lấm hầu kề. Bè lặng nắng chang chang :
Cuộc vui chơi nơi bãi biển Thoàn bườm lướt ngoài khơi

NGƯ ÔNG KẾ BÀI HẠT

Đường ấy thì BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA, há chẳng
nên mượn máy « **KODAK** » chụp làm dấu tích !

Hãy đến lựa mau mau máy chụp hình hiệu « **KODAK** » nơi chỗ làm Đại lý

PHARMACIE PRINCIPALE
Ở ngang nhà hát tây.— SAIGON.

Vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư tôn chọn lựa.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
13, Rue Lucien Mossard.— SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM VĂN NGỌ.

VIỆT-NAM TỔNG-HỘI PHỦ

府會總南越

(Maison des Associations Annamites)

Trình các Ngài,

Việt-Nam Tổng-Hội Phủ, tục kêu là nhà Hội-quán chung mà đồng-bang ta thuở nay ao ước, nay đã thấy khởi-đoan, là đứng đăng viên đá đầu tại Parc Maurice Long, tục kêu là vườn ông Thượng, nơm về góc đường Taberd với Verdun. Chỗ nầy ai có đến dự lễ đặng viên đá đầu hôm chiều bữa 11 Janvier 1929, chắc cũng đều cho là phong-cảnh : tuy là ở thôn phiên-hoa mà có vẻ thanh-tịnh, chốn thiên-thi mà có màu huyền-vũ.

« *Có cây trăm thước, có hoa bốn mùa* ».

Nếu vậy thì đồng-bang ta vì có hạnh-phước lắm mới gặp đặng chỗ nầy là chỗ nhờ quan Thống-đốc Blanchard de la Brosse giùm xin Hội-đồng Thành-phố Saigon chuẩn cho Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Tri-Thể Dục hội, đặng có lập ra Việt-Nam Tổng-Hội Phủ.

Hội Đức-Tri-Thể Dục tinh cất một tòa nhà nguy-nga lộng-lẫy, ba tầng lầu, đã rộng lại dài, theo kiểu đền đài Annam mà có đủ nghi-tiết theo kim-thời và theo tôn-chỉ của các hội : có phòng-việc cho các ông Hội-trưởng và các vị Tư-hàn, có phòng cho các hội nhóm riêng và nhóm chung, có kho sách về luân lý về văn-chương về thể-thảo, có phòng thông-tin về cuộc nông-cổ trong xứ, có phòng thông-tin về cuộc thanh-niên du-học, có phòng chưng đồ cổ-tích, có phòng tiếu-yến và đại-yến, có phòng nghỉ dầu-hang và siêu-hang, có phòng dành riêng cho các bà tây và dành bài tây, có sân đánh trái lăn Annam và đánh cờ người Annam, vân vân.

Lập đặng như vậy thì các hội sẽ có một tòa đình-liêu xứng **đáng hầu** rước vương-tôn qui khách các nước, lại có chỗ rộng-rải mà tế-tựu cùng nhau đặng có đàm-luận về các cuộc tấn-hóa trong xứ. Nhóm thường thì ý hiệp tâm đầu thường có, ý hiệp tâm dầu thường có thì thêm thân thêm thiết với nhau nhiều, thân thiết nhiều thì dây liên-lạc càng buộc chặt, thế thì đồng-bang ta sẽ có đủ sức mạnh mà dồm-dương trong thế-cuộc.

Thuở nay cũng vì Annam không có nhà hội lớn nên các **Hội phải chịu** thiệt-thòi nhóm nhau trong phố-phường học-hỏi, thì lấy làm lòng-tùng quá, thứ nhứt là mấy ký đại hội, hai ba trăm người hội-viên nhóm nhau chỗ chật hẹp nực nội quá, phải bỏ về bớt thì lấy làm buồn cho các hội lắm. Có khi muốn đãi tiệc, muốn bày cuộc xướng ca thì phải lo đi mượn nhà rộng dinh lớn thì cũng có trắc trở nhiều chẳng phải dễ.

Chi như người Pháp-lan, cùng là người ngoại-quốc như Ấn-độ, Huê-kiều, Hồng-mao v. v., thì người ta mỗi nước có dinh-thự, có nhà hội, có chùa, có nhà thờ tại châu-thành thì tiện dùng cho người biết bao.

Còn phận Annam mình, có một lần kia hị người Huê-kiều nói ngay mà mình phải tủi lòng là Annam lúc đó sửa soạn đãi quan **Tổng-thống Albert** Sarraut thì người Huê-kiều cũng sửa soạn đãi vì thượng quan ấy, **mà Annam**

lo mượn nhà chưa được thì người Huê-kiều bèn nói rằng: « Annam muốn đãi quan Tổng-thống mà không có nhà mà đãi, vậy thì để cho người Huê-kiều đãi trước mà ! » Chừng nào Việt-Nam Tổng-Hội Phủ khánh-thành rồi, thì sợ gì ai nói câu đó.

Tổn phí dựng nên Việt-Nam Tổng-Hội Phủ tính chừng ước chừng đôi ba chục muôn bạc, thì ông đại-phú gia Trần-trinh-Trạch đã xướng suất chịu cho trước hai muôn rồi ; vậy nếu có được mười ông, hai chục ông như ông Trần-đại-nhơn vậy thì đủ số tiền dùng. Hễm nay cũng có nhiều vị đại-phú và tiểu-phú đã theo gương ông, người chịu cho 5 ngàn, người thì một hai ngàn sấp lên. Ít bữa nữa bàn trị-sự hội Đức-Trí-Thể-Dục sẽ phái người của hội đến nhà các bực hảo-phú mời các ngài dự cuộc tổn-phí xứng với nghĩa-vụ nầy là xin các ngài gia tâm xuất bổn cho khả khả hầu dựng xong Việt-Nam Tổng-Hội-Phủ cho rỡ ràng xứ sở quê-hương mình. Chừng nào bàn trị-sự đến viếng các ngài thì xin các ngài hết lòng cổ-cập cho Annam mình đắc kỳ sở nguyện, nhược bằng các ngài bỏ qua dịp may-mắn nầy thì không đủ số tiền chi-dụng, thì nhà hội-quán Annam hỏi còn bị lễ mơ-hồ hoài hoài, thế thì thiệt lòng cho các nhà kiến-thức đã nhiệt-thành gia-công lo lắng về vụ tiến-hóa trong nước nhà từ lấy những ngày.

Hội Đức-Tri-Thể-Dục còn bao hàm nhiều cuộc đại khái nữa, các ngài đã dư biết, nên chi hội xin các ngài giúm-giúp cho tân-tinh: « Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây giúm lại nên hòn núi cao ».

Thứ nhứt, như các ngài có lòng sốt-sắng thì dựng chờ bàn trị-sự Đức-Trí-Thể-Dục đến nhà, xin các ngài biên thơ cho ông Hội-trưởng biết các ngài những ai chịu cho bao nhiêu thì bàn trị-sự chúng tôi lấy làm mừng rỡ hội phẩu vi đặng phép biên số ghi tên, ai chịu trước ghi trước, chẳng nài số tiền cho nhiều hay là thường. Chừng nào chúng tôi liệu vừa đủ số tiền dùng thì chúng tôi sẽ đăng số thâu vào các báo cho nhơn dân trong lục-châu hay biết mà mừng với chúng tôi, hầu mỗi người trong bọn chúng tôi và trong lục-châu thấy rõ ân của các ngài.

Chúng tôi đám nghĩ rằng trong quê-hương ta, kẻ vừa nam phụ lão ấu, chẳng có một người nào là không khoái-lạc về cuộc khởi-đoan đặng cái nghĩa-vụ đích-đang trong-đại nầy.

Huống chi các ngài xem bảo Tây Nam cũng rõ thấy nhà-nước đã sắp trong-dụng hội Đức-Trí-Thể-Dục, vì Nhà-nước đã hiểu thấu cái sở nguyện của hội hễ xướng ra đều nào cũng ích quốc lợi dân và tinh-lý trong **mục-đích** của hội chỉ lo vận mạng nước nhà cho hạp với thời-thế và hạp với tinh-lý trong việc chánh-trị của Nhà-nước vậy.

Ít hàng cáo rao cho trong lục-châu để ý và xin chư độc-giả miễn chấp tệ hội thổ thẻ bao nhiêu ích quê-kích với đồng bang vì tấm nhiệt-thành với quê-hương mình vậy.

TRẦN-TRINH-TRẠCH, *Hội-trưởng.*
LƯU-VĂN-LANG, *Phó hội-trưởng.*
HỒ-VĂN-KÍNH, *Phó hội-trưởng.*

Ban trị-sự Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Trí-Thể-Dục hội.
Saigon, Janvier 1929.

La maison des Associations Annamites de Cochinchine

VIỆT-NAM TỔNG HỘI PHỦ

府會總南越

Tôi ký tên tờ nầy_____
ở làng_____tổng_____tỉnh_____
chịu cho số bạc [redacted]
đặng giúp cho hội Nam-kỳ-Đức-Trí-Thể dục cất nhà Việt-Nam Tổng Hội-Phủ tại vườn Maurice Long tục kêu là vườn Ông Thượng.
Tôi sẽ đóng số bạc nầy tại Đông-Pháp Ngân-hàng.
Ấp ngày tháng năm [redacted]

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON

Agent de Vinhlong

Dây-thép nói số 748 Tên dây-thép: CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hàng-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phần trăm (4%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có số « TIẾT-KIỆM » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời đặng 5 phần trăm (5%) mỗi năm. Số nầy để cho người tiền lãng, lúc ra khỏi phải cho hay trước và chờ lợi lấn. Gởi vô đoạ nhiều cũng nhận

— Nhận lãnh tiền gởi có hàng-kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » cho lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm, nếu gởi một năm trọn. Khi nào sự xin rút ra trước hàng-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như bạc gởi không 6 ngày vậy, mà sự ngày gởi cho tới bữa rút ra.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thép.

— Lãnh trả bạc tháng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây.

— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức cho vay, xin qui Đồng-bào đến thương ngũ với Việt-Nam ngân-Hàng).

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-hàng hay là bán buôn.

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM; *Danh-dự Hội-trưởng,*
TRẦN-TRINH-TRẠCH (), *Phó Danh-dự Hội-trưởng,*
TRƯƠNG-TẤN-VỊ ※ *Chánh Hội-trưởng, Bản Trị-sự.*
NGUYỄN-TAN-VAN, *Quản-lý Hành-sự.*
NGUYỄN-HUU-DO, Docteur TRAN-NHU-LAN, NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN, F. NGUYỄN-VAN-THOM, NGÔ TRUNG-TINH và VO-HA-TRI: *Quản-lý.*

Phó-Tổng-lý: P. LÊ-VĂN-GÔNG.

VICHYLAX

Thường thường **bởi cớ nầy** cớ khác nên đi sông không được, thì trong người thấy khó chịu, có khi đau bụng, nhức đầu, nổi mụt trên mặt là vì những đồ dơ dáng khỏi trong bụng rồi thành men.

Bởi vậy xổ ngay thì hết. Muốn xổ dễ và sạch thì phải uống thuốc xổ bằng nước như là thứ **VICHYLAX** vì nó xổ kỹ và đuổi hết những đồ độc trong mình ra.

Annam ưa **VICHYLAX** hơn hết vì uống nó cũng như uống rượu li-mô-nát và đã khát. Uống nó không ai nghĩ là uống thuốc vì nó cũng có hơi như là li-mô-nát. Các ngài hãy xổ bằng **VICHYLAX** thử coi.

Mỗi ve..... 0$80

Con nít cho uống phần tư ve.

Grande Pharmacie de France
84-90, đường d'Ormay — SAIGON

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* **RIF** *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầu là bị đại bổ gân cốt càng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đà thần mỏn, hễ uống rượu nầy vô, thì ít đặng có lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có nghệ bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lần hồi, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie France-Chinoise 190-192, Rue des Marins, Cholon.

THUỐC BÁNH SIGMARGYL

ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG-PHÁP HOÁ-HỌC ĐỂ CHỮA

BỆNH GIANG MAI BẰNG PHƯƠNG NỘI-ÂM

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
55-2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL [redacted]

TỈ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH

NHỜ THUỐC BỘT CỦA ÔNG TẤN SĨ Y

Poudres de cock

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng nằng, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tác, sau khi ăn cơm rồi chăng ? Quí ông, quí bà hay ợ, chua nhớt, nhức đầu, chóng mặt, hay nuốp, nghẹ gực, khi mới ăn rồi lưỡi đóng trắng, hơi thở hôi thối (thối miệng), tinh bụng không ?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bỏi bọn dạ, buồn mửa, khi thì thóc dạ, khi thì bón không ? Có đau mắt ác, đau bụng có mau một nhọc, thở hào hển, ban đêm hay suất, chiêm bao nuốt không được ấy-náy ?

Phải nhớ trong trí rằng: thuốc bột POUDRES DE COCK

làm cho quí ông, quí bà hết xốc đau đớn để có các chứng bịnh nó làm cho quí ông quí bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột Poudres de Cock làm cho tỉ vị hoàn lại như cũ mau. Uống thuốc bột Poudres de Cock ăn cơm ngon, một thực cho có tiêu hóa bằng để ngũ-tạng lục-phủ, tim, đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông-đoan. Tinh hồn trong kiện, mạnh mẻ, sai sẻ. Quí ông, quí bà, ai ai cũng đau ti-vị, xây thì uống thuốc bột Poudres de Cock ai nấy đều đặng mạnh trí bịnh lẹ.

Thứ thuốc bột Poudres de Cock dùng trong hộp thiếc để bên trong các tiệm thuốc tốt sẻ lợi chỉ bảo chỉ ở thành JEUMONT, tỉnh Nord.

Xe máy dầu hiệu **«ALCYON»**

dự vô cuộc đua nào cũng đều thắng cả :

CHAMPIONNAT de FRANCE

1928-1929-1930

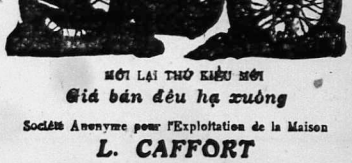

MỚI LẠI THỨ KIỂU MỚI

Giá bán đều hạ xuống

Société Anonyme pour l'Exploitation de la Maison

L. CAFFORT

125, Rue Catinat -:- SAIGON

Quai Lagrandière -:- PNOMPENH

Súng — Xe-máy. Đồ nữ trang, đồ bằng vàng và bạc.

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐẶC QUYỀN IN GIẤY BẠC — LẬP RA TỪ NĂM 1875

Hội nặc danh vốn được..... 72.000.000 quan
Vốn kêu thêm..... 68.000.000 —
Số tiền đóng tất và dự trử..... 101.000.000 =

Administrateur-Directeur

M. René Thion de la Chaume

Hàng chánh tại PARIS (VIIIe)

đường Bd Haussmann số 96

Những hàng ngánh và Đại-biểu :

TRUNG-HUÊ	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKÉOU	CANTHO	NOUMÉA
HONG-KONG	HAIPHONG	PAPEETE
MONGTZÉ	HANOI	PONDICHÉRY
PÉKIN	THANH HÓA	SINGAPORE
SHANGHAI	HUÉ	
TIENSIN	NAM-ĐỊNH	
VUNNANFOU	PNOMPENH	
	QUI-NHƠN	
	TOURANE	
	VINH	

THÔNG ÂN MỖI NƠI

Đông-Pháp ngân hàng được đặc-quyền in và phát ra thông dụng bạc giấy nội cõi Đông Pháp và các thuộc địa Pháp ở bên Ấn độ, tại xứ Côte des Somalis và xứ Océanie.

Dây thép đánh tắc:
INDOCHINE

Feuilleton n° 85

VÕ-HIỆP TRƯỜNG THIÊN
TIỂU-THUYẾT

NGA-MY KIẾM-HIỆP

HỒI THỨ MƯỜI HAI

Mã-như-Long thất thế bỏ mình,
Ngưu-nhị-Hồ hành hung thiết-trọng,

(Tiếp theo)

Tế ra ngón tay nầy (ngón tay giữa kêu bằng vô danh chỉ) sưng lên, giống như ngón tay cái không khác, Sư-thúc bèn xức thuốc chỗ bị thương ấy, hết thuốc nầy tới thuốc kia, thế mà xức thuốc mãi không lành, càng ngày càng thêm nhức nhối, may đâu có người bày biểu, tại nhà Triệu-viên-ngoại có trồng nhơn - sâm, hái lá tươi nhơn - sâm mà đâm nhỏ như tương, xức vào chỗ bị thương liền nhe, Sư-thúc nghe lời người ấy, lấy lá nhơn - sâm xức chỗ bị thương, trong một đêm thời ngón tay hết sưng, và không nhức nhối chút nào nữa hết. tôi nghe Sư-phụ tôi học chuyện lại, tôi ghi dạ không quên, nay Paục-hiền-hữu bị trùng đinh của tặc nhơn, cũng như Thập nhứt sư - thúc bị trùng đinh của cường - đạo hồi trước, thứ đinh nầy (Ngũ - độc - xà - đầu - đinh) khó bề giải cứu, chỉ một lá nhơn - sâm giải cứu được thôi, Gia - Tuân nghe nói châu mày, không biết lá nhơn-sâm chỗ nào tìm kiếm, Kỳ ta ngẫm nghĩ đây lát, định chắc xứ Kiết-lâm thổ sản nhơn - sâm, chàng thương nghị với Lương - Kỳ đã xong, biểu Lương - Kỳ tới Kiết-Lâm do hỏi, Lương - Kỳ đương ngồi nhậy dây, sửa lời gót ra đi, bỗng thấy chúng nhơn tới nhà hàng, có mười ba người mà kể, trong số mười ba người có tám người niên lão, ăn bận một cách đàng hoàng, chúng nhơn tới độ mặc dầu, cứ đứng trước cửa nhà hàng ứng chực, tên Bổi-phòng hỏi thời chúng nhơn nói: Chúng tôi tới yết-kiến ba vị tướng công tại đây, tên Bổi phòng lật-đật chạy tới chỗ Gia - Tuân ngồi, liền vòng tay nói: Thưa ngài... mấy vị thân hào bổn xứ tới đây, muốn yết kiến ngài hầu chuyện, Gia Tuân gặc đầu lia lịa, biểu tên kia thỉnh chúng nhơn vào phòng.

Mười ba người kia là bọn Hương - thân Hương - hào, ở tại Trường-tập trấn bổn-địa, bọn kia bị Ngưu-nhị-Hồ hiệp chế, nhiều sự oan ức cân răng, ghe phen cáo bảo Huyện-quan, mà Huyện-quan chẳng hề tra xét, bởi vì Huyện-quan đồi với Ngưu - nhị-Hồ, giống thể anh em một nhà hễ có nói tới sự Ngưu - nhị - Hồ thời Huyện-quan làm lơ, chẳng tra xét tới chỗ đó, cho nên nhơn dân nhiều sự oan ức, không có chỗ kêu nài, nay bọn Gia - Tuân giết Ngưu-nhị - Hồ và Mã - như-Long, thiệt có lòng vì dân trừ hại, bởi vậy bọn Thân-hào mừng rỡ hết sức, rủ nhau tới bái tạ bọn Gia-Tuân tại nhà hàng, bọn Gia-Tuân đáp lễ với vang, và tỏ lời khiêm nhượng, đoạn nói tới Thiết-Đầu bị thương thiệt nặng, cậy chúng nhơn rước Lương - Ý giùm, có một người là Ô-lý-Lạp vâng lời, tự nguyện thỉnh Lương Ý giải cứu. Muốn biết việc sau cho rõ, sẽ xem hồi sau đây.

PHÊ BÌNH

« *Thiết-Đầu đánh bỏ thạch sư-tử,*
« *Đồng-giáp Đồng nỡ giận bỏ thường,*
« *Phục-thiết-Đầu hết sức cản đương,*
« *Quyết đối chủ Giáp-Đồng một trận,*
« *Vì Thiết-Đầu sơ ý bất ưu,*
« *Bị Giáp-Đồng nắm chặt hai tay,*
« *Mưu cả chẳng Lương Ký giết vậy*
« *Lớp thì đánh Giáp Đồng gần chết*
« *Mã như Long ỷ mình oanh liệt,*
« *Bị Gia-Tuân thập lục bổ đầu.*
« *Nương nhờ hồ tân tới báo cừu,*
« *Bị Lương Ký chém ra hai đoạn*
« *Bọn Gia-Tuân đặng tạ hảo hán,*
« *Giết cả Ngưu liền Mã một lần,*
« *Vì bọn chàng trừ tuyệt ác nhân*
« *Bọn Thân-hào cảm ơn bội lạ.*

(*Mai liệp*)

AI LÀ NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI-DƯỠNG KIỆT-LỰC

Ai là người trí nào xảy đến ? Sao lại chịu cho sức mỏi ngày một suy, mặt ngày một kém nghị, kém, trí ký-ức, kém ngủ, ốc ám, đến nỗi thành ra một người vô dụng ?

ELIXIR ZIDAL

là thuốc bổ đảo một tiếu, làm cho ốc suy đổi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực dồi dào, thực làm cho người ốm tái mau mắn.

Nhà chế tạo :
59—61 SALLES, 61, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông (Tỉnh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm ngành ở tại Nam-vang (Cholon, đường Canton — Môn bài 47,
và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Prairie số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh dược thủy

Thuốc bổ phế thánh được thấy rất nên công nghiệm như thần, danh tiếng lẫy lừng trong ngoài đều biết, các chứng ho đàng đến ẩt hết, không sai, tánh thuốc chẳng hàng chẳng lạo đã cứu khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thượng hạng độc nhứt vô nhị.

Chữ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (cảm gió) sanh ra ho hen, đàm nhiều nổi sùng, lạt huyết ho lao ho lâu con nít bị phong hàng, hơi thở nóng nảy, phổi sanh lao chích, tả tiếng, lói tức, sốc hông hoặc lớn tuổi bịnh ho, cả thảy các chứng bịnh đó đang đến thuốc nầy thì lập tức anyuhiên có sự mạnh mẽ như thường, ăn ngon ngủ ngon rõ ràng là một thứ thuốc hay lạ thường. chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trưởng có lòng ha cố mua dùng, xin hãy nhớ lưu tâm nhìn kỹ nhãn hiệu ông Phật mập của bổ - dưỡng có cầu chàng nơi tòa sen làm thế giả uống vào thêm hại. Bởi lòng nầy có kẻ ôi tham tâm chế thuốc bày bo, ngoài làm hộp xe, loa, nhãn dồng hịch của bổn đường đem đi bán khắp tỉnh khắp lòng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng: Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc trộn đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗn soupe 3 giờ dùng hễ uống 1 lần, như bịnh nặng thì thuốc cũng phải giảm, con nít từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt tới 2 tuổi đến 5 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗn café như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến bệnh thì thôi, đừng có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hóa ra trễ nãy sự kiến hiệu của thuốc.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 0$80
Mỗi ve nhỏ giá là 0 40

Sirop Iodotannique Simple và Sirop Iodotannique Phosphate

Thường có những đứa nhỏ hoặc yếu, hoặc uống dầu cá không dặng, hay uống đặng mà không tiêu, thì người ta cho nó uống SIROP IOTANNIQUE simple hay SIROP IODOTANNIQUE compose để thế cho dầu cá cũng tốt vậy.

Hai thứ thuốc nầy hãng chúng tôi chế hằng thử thuốc hảo hạng của nhà Bảo-chế đại danh bên PARIS gởi qua.

Một lit. . . . . 2$80
Nửa lit 1.50
Phần tư lit. 0.90

Grande Pharmacie de France
84-90, đường d'Ormay — SAIGON

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TỲ, PHẾ PHỦ
BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa uống vào tưởng đâu là lành bịnh đau Can, tỳ, phế phủ, không dè nó làm cho hôi đau một dãy một lát mà thôi. Rồi bịnh trở lại nặng hơn, là vì thuốc nó không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho dứt cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu, cứu mạng vì nó làm cho Can, tỳ phế phủ được trong sạch, tăng ấy chuyển vận đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật tử ực nào nó tiêu hóa cũng được hết, nó thấm vô bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tỳ-vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu, đau bao-tử, mắc trướng, sình ruột sưng bao-tử, sưng ruột, đau gan; muốn cho các chứng bịnh ấy không hóa ra bịnh huyết suy, gầm gầm cốt, bình nước tiểu ngọt, như có trồng trăng trung gì, đau hầu thũng, vít lỗ lói và các chứng bịnh nặng hơn nữa, thì trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Đổi Thuốc bột *Poudres de Cock* đương trong hộp thiết để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành BEUMONT tỉnh Nord.

Ecole pratique de Commerce
(Trường thương-mãi thiệt hành)

DIRECTEUR
LƯƠNG-VĂN-HỮU
Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce

7, Rue René Héraud — Saigon-Tandjah

NGÀY KHAI TRƯỜNG: 1er AOUT 1930

Tôn chỉ bổn-trường là rèn tập học-sanh thanh-niên mau thành-tài, hầu ra giúp cuộc thương-mãi Việt-Nam mau thạnh vượng. Bổn-trường gia tâm dạy dỗ là cốt ý dành dự cho nhà-trường. Bởi vậy mấy vị giáo-sư của bổn-trường đều là khoa mục xuất thân, thiện nghệ, đã biết học thuyết (la théorie) lại có thiệt hành (la pratique) đã từ cách dạy đã mau tấn tới. Bổn-trường lãnh làm sổ sách theo kiểu thức kiểm thời và đúng luật pháp thương-mãi.

Các khoa học nơi bổn-trường

Cours de Comptabilité Commerciale Commerce appliqué	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce, Caissier Comptable d'une Bté Commerciale, Ancien Professeur de Comptabilité.
Cours de Banque	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce, Chef Service de Comptabilité de Banque.
Cours de Législation Commerciale	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce, Chef Comptable d'une maison d'Exportation et d'importation.
Cours de sténographie (méthode Aimé Paris) Cours d'Anglais	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce, Chef Bureau de Service Exportation d'une Bté Anonyme.

Dactylographie — Français — Correspondance Commerciale Arithmétique et Algèbre Commerciales, vân vân... Mỗi môn đều có Giáo sư chuyên môn lo dạy.

N. B. — Mỗi khoa học, một tháng 2$ 00 — Tiền ăn ở tại trường, một tháng 12$00

Manufacture de Tabacs
NAM-KỲ TRUNG-HUẾ YÊN-THẢO CÔNG-TY
214-224, quai de Belgique — SAIGON

QUỐC HÓA

Kính thỉnh đồng-bào Nam minh quan cô. Bổn hãng tạo chế yên thảo tại đây, nguyên liệu và nhơn công đều do trong bổn quốc, nên mấy thứ thuốc nầy cho là nội hóa. Xin chư quí hạ cố cho những tấn tiệm chứng thì bổ ích cho thương mình chứng nầy.

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn ASPIRINE chớ tin

NHẬN KỸ KIỂU HIỆU
"USINES DU RHONE"
Chỉ nhận lãnh trước thuốc bào chế tinh sẵn và đóng hộp

CỨ DỮ GÌN THẬN-KINH
ĐỐI LƯNG CỢI LẠ LƯNG!

THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

Khi nỉ đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN POSTER, bịnh sẽ khỏi ngay, lại sẽ làm việc dễ giàng. Vì nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mỏi ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa danh rất công hiệu cho các bịnh sau nầy

Đau-lưng Bệnh thấp Đaun-gang-thất lưng
Nước tiểu đục Sưng bàng-quang Quá lợi tiểu Sưng-mắt-cá-chân
Cóeântrongbàng-quang. Huyết sấu sinh mước tiểu văn

Một hộp 8$50

PILULES FOSTER

Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng bào chế tây và gởi mua tại nhà H. BINAC, Phcien, số 28 Phố Ferdinand, PARIS.